

KWARTALNIK

GAZETA GMINY BUKOWSKO

Nr 3(71) 2022

Drogi CzYTELNICY,

Za nami bardzo intensywny czas. W naszej gminie miało miejsce wiele wydarzeń zarówno kulturalnych, jak i sportowych. W tym wydaniu naszej gazety przekazujemy relacje z dwóch dużych uroczystości Ochotniczych Straży Pożarnych: jubileuszu 150-lat OSP w Nowotańcu oraz poświęcenia dwóch wozów strażackich jednostki w Pobiednie. Ponadto przeczytają Państwo o projektach realizowanych przez Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Bukowskiej w Bukowsku we współpracy z Urzędem Gminy oraz organizacjami pozarządowymi: Festiwalu Kultury, Kuchennych Opowieściach, Pikniku Militarnym w Woli Sękowej. Również Uniwersytet Ludowy Rzemiosła Artystycznego Woli Sękowej podzieli się z nami zmianami i aktywnościami na ich terenie. Przedstawimy także wakacyjne działania edukacyjne realizowane przez szkoły w naszej gminie. W tym wydaniu rozpoczynamy również nowy cykl wspomnień Janiny Wenc z domu Zabiega, które z rękopisu autorki przepisała Sonia Jakubowska z korektą Henryka Pałuka.

Zapraszamy serdecznie do lektury

Drogi gminne doczekały się remontu

W ramach współpracy Gminy Bukowsko z firmą Gaz-System S.A. i Budimex S.A. przy budowie gazociągu Strachocina – Słowacja na terenie Gminy Bukowsko, została wyremontowana droga na Cmentarz Parafialny w Nowotańcu. Firma Budimex S.A. przekazała na ten cel kwotę 70 000 zł.

W ramach odszkodowań za zniszczenia przy budowie gazociągu remontowane są również inne drogi gminne w poszczególnych miejscowościach. Remonty te finansowane są zarówno z budżetu Gminy Bukowsko, jak i przez firmę Budimex S.A.

Minister Rolnictwa z wizytą w Pobiednie

24 sierpnia br. w Domu Ludowym w Pobiednie gościliśmy Wicepremiera Henryka Kowalczyka, Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Wydarzenie cieszyło się ogromnym zainteresowaniem. Na spotkanie z Wicepremierem do Pobiedna przybyli mieszkańcy powiatu sanockiego oraz powiatów ościennych.

Po wystąpieniu Ministra Kowalczyka, nastąpiła żywa i merytoryczna dyskusja. Rolnicy zadając pytania, poruszyli wiele ważnych i nurtujących ich problemów. Pytali min. o odszkodowania za szkody wyrządzone przez dziką zwierzynę, dopłaty na budowę zbiorników re-

tencyjnych i dróg dojazdowych do pól oraz wycinkę drzew itp. Ważnym tematem poruszonym przez rolników był również problem zmniejszającej się hodowli bydła na naszych terenach i potrzebie regulacji dopłat dla ich hodowców, możliwości korzystania z własnego materiału nasiennego i wprowadzenia zmian w ustawie o nasieniu oraz zmian w ustawie o kołach gospodyń wiejskich.

Minister Henryk Kowalczyk, żadnego pytania nie pozostawił

bez odpowiedzi. Ze zrozumieniem wysłuchał zgłaszane problemy, obiecując interwencję w sprawach bezpośrednio podległych ministerstwu. Przy okazji spotkania przedstawił programy, z których rolnicy, samorządy i spółki wodne mogą starać się o wsparcie finansowe. Dzięki czemu wiemy, że gminy otrzymają już niebawem subwencje na wydatki bieżące ok. 3 mln zł, zaś powiaty – ok. 6 mln zł.

Joanna Olchawa

Centrum Nowotańca pięknieje

Zakończono prace przy zagospodarowaniu terenów zieleni wokół Domu Ludowego w Nowotańcu, gdzie utworzono piękny zieleńiec, zamontowano latarnie oraz ustawiono donice z kwiatami. Dzięki realizacji projektu pn. „Zagospodarowanie terenów zieleni wokół Domu Ludowego w Nowotańcu w celu wzbogacenia oferty kulturowo – rekreacyjnej wraz z budową oświetlenia” miejscowość zyskała nowe miejsce rekreacji, gdzie można posiedzieć, odpocząć czy porozmawiać. Ponadto zagospodarowany teren sprawił, że centrum Nowotańca wygląda nowocześnie i przyjaźnie.

Diana Błażejowska

KWARTALNIK

GAZETA GMINY BUKOWSKO

Wydawca: Gmina Bukowsko

Adres redakcji: 38-505 Bukowsko 290, tel. 13 4674015 w.37, mail: kwartalnik@bukowsko.pl www.bukowsko.pl

Zespół redakcyjny Kwartalnika: Maria Ambicka, Henryk Pałuk, Barbara Podstawka, Renata Preisner-Rakoczy, Katarzyna Wojtuszevska-Cap, Diana Błażejowska, Joanna Olchawa

Współpraca: Zdzisław Bednarczyk, Marian Czapla, Beata Woroniec, Halina Martowicz, Nina Dąbrówka

Zdjęcia na okładce: Bartosz Konopka

PODKARPACKIE
WOJEWÓDZTWO

Zadanie pn. „Zagospodarowanie terenów zieleni wokół Domu Ludowego w Nowotańcu w celu wzbogacenia oferty kulturowo – rekreacyjnej wraz z budową oświetlenia” realizowane przy pomocy środków z budżetu Województwa Podkarpackiego w ramach Podkarpackiego Programu Odnowy Wsi na lata 2021-2025.

Podkarpacki Program Odnowy Wsi
na lata 2021-2025

Poświęcenie nowych wozów OSP Pobiedno

25 czerwca br. nastąpiło poświęcenie samochodu ratowniczo-gaśniczego marki Scania P 380 oraz terenowego Nissana Terano, o które wzbogaciła się jednostka Ochotniczej Straży Pożarnej w Pobiednie oraz oficjalne przekazanie kluczyków.

Uroczystość rozpoczęła msza święta w kościele parafialnym pw. Wszystkich Świętych w Dudyńcach, celebrowana przez ks. proboszcza Romana Sękowskiego. Formalnego przekazania kluczyków i dowodów rejestracyjnych przedstawicielom OSP Pobiedno, dokonali Komendant Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Sanoku brygadier Grzegorz Oleniacz, starosta sanocki Stanisław Chęć oraz wójt gminy Bukowsko Marek Bańkowski.

Wozy poświęcone zostały przez ks. proboszcza Romana Sękowskiego. Formalnego przekazania kluczyków i dowodów rejestracyjnych przedstawicielom OSP Pobiedno, dokonali Komendant Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Sanoku brygadier Grzegorz Oleniacz, starosta sanocki Stanisław Chęć oraz wójt gminy Bukowsko Marek Bańkowski.

Ten szczególny dzień był również wyjątkową okazją na wręczenie odznaczeń dla druhów.

Na zakończenie uroczystości przyszedł czas na podziękowania i gratulacje od zaproszonych gości. „Dziś spełniają się marzenia pokoleń strażaków, w jednostce, której historia sięga blisko 100 lat, pojawił się nowoczesny wóz bojowy. Samochód dokładnie takie jak chcieliście, zaprojektowany tak, by mógł jak najlepiej służyć mieszkańcom naszej gminy, ale również innym, którym nieustająco niesiecie pomoc, – dodał wójt.

Samorząd Gminy Bukowsko od lat wspiera Ochotnicze Stra-

FOT. KAMIL RADOZYCKI

że Pożarne, modernizuje remizy, wyposaża jednostki w odpowiedni sprzęt i pomaga w zakupie nowych wozów. Od 2018 r. nowe pojazdy pojawiły się już w Bukowsku, Nowotańcu, Nagórzanach, Nadolanach, Wolicy.

W trakcie uroczystości na terenie Zespołu Szkół w Pobiednie trwała nieskrępowana, radosna zabawa dzieci z okazji Dnia Dziecka. Rada Sołecka dwóch miejscowości Pobiedno i Dudyńce, człon-

kowie Stowarzyszenia Rozwoju Wsi Pobiedno oraz Zarząd OSP w Pobiednie, zadbali o to, aby dzieci się nie nudziły. Pyszny obiad dla zaproszonych gości przygotowały panie z Koła Gospodyń Wiejskich w Pobiednie. W trakcie imprezy uczestnicy mieli szansę skosztować strażackiej grochówki zupełnie za darmo, serwowanej przez Stowarzyszenie Polska Ekologia.

Joanna Olchawa

Ochotnicza Straż Pożarna w Nowotańcu obchodziła 150-lat istnienia

W dniu 30 lipca 2022 miała miejsce uroczystość 150-lat istnienia Ochotniczej Straży Pożarnej w Nowotańcu. Po mszy świętej w kościele św. Mikołaja w Nowotańcu, nastąpiła część oficjalna połączona z wręczeniem odznaczeń dla najbardziej zasłużonych Strażaków.

Prezydium Zarządu Oddziału Wojewódzkiego ZOSP RP w Rzeszowie nadało:

Złoty Medal za Zasługi dla Pożarnictwa druhom:

Tadeusz Długosz syn Bronisława

Kazimierz Granatowski syn Eugeniusza

Franciszek Kondyjowski syn Eugeniusza

Srebrny Medal za Zasługi dla Pożarnictwa druhom:

Lesław Dziedzic syn Adama

Marek Silarski syn Tadeusza

Brązowy Medal za Zasługi dla Pożarnictwa druhom:

Mateusz Silarski syn Krzysztofa

Prezydium Zarządu Oddziału Powiatowego ZOSP RP w Sanoku nadało Odznakę Strażaka Wzorowy druhom:

Sebastian Błażejowski syn Ryszarda

Paweł Majka syn Henryka

Pożarnych RP w Warszawie odznaczyło Medalem Honorowym im. Bolesława Chomicza druha

Tadeusz Silarskiego

oraz nadało odznakę:

70 lecia wysługi lat druhowi:

Jerzemu Kozimorowi

55 lecia wysługi lat druhom:

Krzysztofowi Silarskiemu,

Tadeuszowi Kindlarskiemu,

Tadeuszowi Długoszowi,

Franciszkowi Kondyjowskiemu

50 lecia wysługi lat druhowi:

Janowi Rogalskiemu

45 lecia wysługi lat druhom:

Julianowi Majka

Janowi Kulikowskiemu

Kazimierzowi Granatowskiemu

Henrykowi Majka

40 lecia wysługi lat druhowi:

Franciszkowi Żytka

Wszystkim Strażakom składamy szczerze wyrazy uznania za Wasz trud i poświęcenie, jakie wkładacie w niesienie pomocy potrzebującym oraz dbanie o bezpieczeństwo mieszkańców.

Tłumy na Dożynkach

Dożynki i Festiwal Kultury w gminie Bukowsko w dniu 14 sierpnia 2022 r. ściągnęły na murawę stadionu Bukowianki Bukowsko tłumy mieszkańców naszej gminy oraz gości. Mimo zbierających się chmur nad miejscem wydarzenia oraz delikatnej mżawki, która powitała dożynkowy korowód, dalszej części imprezy towarzyszyła wspaniała pogoda i fantastyczna atmosfera.

Dożynki rozpoczęła msza święta w intencji rolników w parafii pw. Podwyższenia Krzyża Św. w Bukowsku, skąd korowód przedstawicieli sołectw naszej gminy z poświęconymi wieńcami oraz gości, przy muzyce sekcji dętej Kapeli Ludowej Bukowianie, wyruszył na miejsce wydarzenia.

Tradycyjny ceremoniał dożynkowy zapoczątkowało prze-

kazanie przez starostów tego-rocznych dożynek Agnieszkę Łuszcz i Karola Podgórskiego oraz delegację sołectwa Bukowsko na czele z sołtysem Jerzym Rakoczy, symbolicznego bochenka chleba gospodarzowi Gminy Bukowsko wójtowi Markowi Bańkowskiemu. Następnie członkowie Kół Gospodyń Wiejskich, sołtysi oraz Klub Senior+ w Tokarni zaprezentowali na

scenie swoje możliwości wokalne i aktorskie oraz wieńce dożynkowe. Wszystkim osobom zaangażowanym w przygotowanie wieńców gratulujemy inwencji twórczej i determinacji oraz dziękujemy za podtrzymanie tradycji regionalnej.

W tym roku mieliśmy szczególną okazję degustować pyszne dania regionalne przygotowane przez panie z Kół Gospodyń Wiejskich gminy Bukowsko oraz przysmaki dziewięciu kół z Powiatu Sanockiego, które wzięły udział w ogólnopolskim konkursie kulinarnym Bitwa Regionów. Każde koło oprócz dań degustacyjnych i konkursowych przygotowało i prezentowało

na stoiskach mnóstwo pyszności. Różnorodność potraw i ich wspaniała prezentacja zachwyciła wszystkich uczestników.

Po trudnych i merytorycznych obradach komisja konkursu Bitwa Regionów ostatecznie przyznała I miejsce KGW Nagórzankom z Nagórzan, II miejsce KGW z Załuża, III miejsce KGW z Nowotańca, a tuż za podium IV miejsce otrzymało KGW w Zboiskach. Cieszymy się ogromnie, że tak wysoko został oceniony kunszt kulinarny naszych gospodyń. Gratulujemy KGW Nagórzanki zwycięstwa i życzymy powodzenia w eliminacjach wojewódzkich. Dziękujemy jednocześnie wszystkim kołom z gminy Bukowsko za udział w konkursie. Nagrody dla zwycięzców i uczestników ufundował Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa przy wsparciu Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa i Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego oraz Powiat Sanocki i Podkarpacki Ośrodek Doradztwa Rolniczego.

U schyłku dnia publiczność przybyła do Bukowska, po rocznej przerwie znów bawił Kabaret RAK. Na scenie mieliśmy okazję zobaczyć również młody narybek kabaretowy Kabaret Koledzy ze Szkolnych Ławek Bukowsko oraz przysmaki dziewięciu kół z Powiatu Sanockiego, które wzięły udział w ogólnopolskim konkursie kulinarnym Bitwa Regionów. Każde koło oprócz dań degustacyjnych i konkursowych przygotowało i prezentowało

Gminnych

z Sądeczyny ma u nas wiernych fanów, którzy przybyli do Bukowska specjalnie na jego koncert. Jak sam podkreślał Kordian ze sceny publiczność w Bukowsku była wspaniała i atmosfera gorąca.

Na uczestników Dożynek w Bukowsku czekało sporo innych atrakcji. Dzieci mogły do woli korzystać z dmuchanego placu zabaw oraz rozrywek organizowanych przez animatorów na stoiskach Centrum Usług Społecznych w Bukowsku, Uczelni Państwowej w Sanoku, Komendy Powiatowej Policji z Sanoka i Bukowska, Stowarzyszenia „Łucznicy Sanoka”, Fundacji Ekologicznej ARKA oraz Nadleśnictwa Lesko. Licznie odwiedzane były także stoiska promocyjne WOT z Sanoka z pokazem broni, WCR Sanok, PCPR z Sanoka, PODR z Boguchwały, ARiMR, KOWR,

KRUS i WFOŚiGW z Rzeszowa.

Regionalne rękodzieło mogliśmy podziwiać na stoisku Klubu Senior + z Tokarni, Kołem Się Toczy, Uniwersytetu Ludowy Rzemiosła Artystycznego, Pracowni Meli. Równie dużym zainteresowaniem cieszyły się stoiska regionalnych producentów.

Dziękujemy wszystkim osobom i organizacjom, które wzięły udział w przygotowaniu tegorocznych Dożynek oraz wszystkim mieszkańcom i gościom uczestniczącym w wydarzeniu.

Szczególne podziękowania kierujemy do gospodarzy tegorocznych Dożynek - sołectwa i radnych z Bukowska, dyrekcji i nauczycieli Zespołu Szkół w Bukowsku, OSP w Bukowsku, paniom z KGW Bukowianki oraz zarządowi klubu Bukowianki Bukowsko.

Joanna Olchawa

Podpisanie umów partnerskich

Podczas wizyty delegacji Gminy Bukowsko na Słowacji w dniu 18 czerwca 2022 r., wójt gminy Bukowsko Marek Bańkowski podpisał umowy Partnerskie z Obec Holcikovce oraz Obec Tisinec.

Przygotowaniem do podpisania umów ze Starostami Jozef Kačmár oraz Michal Fleszar była majowa wizyta studyjna, w trakcie której Wójt Gminy Bukowsko miał możliwość zapoznania się z infrastrukturą oraz atrakcjami regionu naszych Partnerów. Walory przyrodnicze i kulturowe naszej gminy, jak i naszych Partnerów dają ogromne możliwości w realizacji wspólnych pomysłów i projektów, przynoszących wiele korzyści społeczności lokalnej i gminie. Planowana współpraca zakłada działania w różnorodnych sferach – kultura i sztuka,

młodzież, obywatelstwo, zrównoważony rozwój, lokalne usługi publiczne, lokalny rozwój gospodarczy, integracja społeczna, solidarność...

Z kolei, na zaproszenie wójta słoweńskiej gminy Obcina Škofljica, Ivana Jorda, w dniach 9-11 września 2022 roku p. Andrzej Be-

tlej oraz p. Bogumiła Bętkowska reprezentujący Gminę Bukowsko, wzięli udział w międzynarodowej konferencji „Różnice kulturowe scalają Europę”. Podczas konferencji zostało podpisane memorandum o współpracy pomiędzy 16 samorządami pięciu europejskich państw: Słowenii, Słowacji,

Chorwacji, Polski i Węgier. Ważnym aspektem współpracy będzie wymiana doświadczeń pomiędzy trzema sektorami - publicznym, społecznym i prywatnym każdej gminy. Jest to projekt, w którym Gmina Bukowsko i gminy partnerskie ze Słowenii, Chorwacji, Polski, Węgier i Słowacji wspólnie zorganizują wydarzenia sportowe, kulturalne i humanitarne oraz rozwiną inne projekty w celu promowania różnorodności kulturowych i zwyczajów.

Międzynarodowa współpraca pomiędzy miastami państw europejskich i spotkania mieszkańców różnych kultur dają możliwość wspólnego rozwiązywania problemów oraz wymiany poglądów.

Joanna Olchawa

Powołanie Młodzieżowej Rady Gminy

28 czerwca 2022 r. w Sali Narad Urzędu Gminy Bukowsko odbyła się inauguracyjna sesja Młodzieżowej Rady Gminy Bukowsko I kadencji.

Kadencja nowych Radnych potrwa do 2024 roku. Łącznie Radę tworzy 15 przedstawicieli młodzieży. Nowo wybrani Radni złożyli uroczyste ślubowanie, a nominacje wręczył Wójt Gminy Bukowsko Marek Bańkowski. Podczas inauguracyjnej sesji odbyły się także wybory Prezydium Rady. Przewodniczącym został Nikodem Czapla, a wiceprzewodniczącymi Kacper Maczuzak i Krzysztof Adamski.

Głównym celem działania Rady jest reprezentowanie interesów młodzieży wobec instytucji rządowych, samorządowych i pozarządowych, oraz władz gminy Bukowsko, współpraca z samorządami uczniowskimi oraz organizacjami skupiającymi młodzież. Zadaniem Rady jest także działanie na rzecz integracji i współpracy środowisk młodzieżowych oraz promocja m.in. kultury, nauki i sportu. Powołanie tego typu organu na terenie naszej gminy ma służyć głównie wzmocnieniu obywatelskiej postawy naszej młodzieży oraz edukacji w ramach procesów demokratycznych.

Joanna Niemiec-Hnat

Nagrody Wójta Gminy Bukowsko dla najlepszych uczniów i sportowców

Tradycyjnie, pod koniec roku szkolnego najlepsi uczniowie z naszych szkół podstawowych kończący ósmą klasę odebrali od wójta Gminy Bukowsko Marka Bańkowskiego gratulacje i nagrody za wybitne osiągnięcia, wzorowe zachowanie i wysoką średnią ocen.

Spotkanie było okazją do podsumowania pracowniczego roku szkolnego, ale także rozmów o planach na przyszłość. Niektórzy młodzi prymusi mają już konkretne pomysły, które chcą zrealizować.

W roku szkolnym 2021/2022 sześćdziesięciu uczniów klas ósmych otrzymało Nagrodę Wójta Gminy Bukowsko.

Są to uczniowie:

Szkoła Podstawowa w Zespole Szkół im. Jana Pawła II w Południu

1. Wiktoria Bodnar

2. Anna Filipczak

Szkoła Podstawowa im. bł. o. Anstazego Pankiewicza w Ze-

spole Szkół w Nowotańcu

1. Nikodem Czapla

2. Julia Drewnik

Szkoła Podstawowa im. prof. Juliana Krzyżanowskiego w Zespole Szkół w Bukowsku

1. Jan Rakoczy

2. Klaudia Bochnak

Wszystkim uczniom, ich rodzicom, nauczycielom serdecznie gratulujemy i życzymy dalszych sukcesów i powodzenia. Jesteśmy z Was bardzo dumni!!!

Natomiast 24 lipca br. podczas Do-Met Bukowsko 2022 Maratonmtb.pl zostały wręczone nagrody Wójta Gminy

Bukowsko za osiągnięcie wysokich wyników sportowych w 2021 roku.

Zawodniczka Klubu Sportowego „Komunalni Sanok” Mar-

Polski, oraz jest członkiem Zespołu Kadry Narodowej.

Natalia Kabala zawodniczka klubu Karate Kyokushin Kumite Sanok–Niebieszczyński sekcji prowadzonej w Nowotańcu, reprezentuje z sukcesami klub i Gminę Bukowsko na turniejach karate na terenie Podkarpacia.

Dziewczęta otrzymały nagrodę pieniężną, dyplom oraz drobne upominki z rąk wójta gminy Bukowsko, który podziękował sportmenkom za godne reprezentowanie naszej gminy i podkreślił, że nie ma sukcesów bez ciężkiej pracy, ciągłych wyrzeczeń i regularnych treningów oraz wsparcia ze strony trenerów i rodziców.

Joanna Niemiec-Hnat

Joanna Olchawa

tyna Łuszcz ma duże sukcesy w lekkoatletycznych zawodach wojewódzkich i Mistrzostwach

Organizacje pozarządowe gotowe na zwalczanie skutków wojny rosyjsko-ukraińskiej

Cztery organizacje pozarządowe z terenu gminy Bukowsko realizowały projekty mające na celu zakup wyposażenia pozwalającego na zwalczanie skutków wojny rosyjsko-ukraińskiej w ramach Rządowego Programu Rozwoju Organizacji Obywatelskich na lata 2018-2030. PROO.

Od 1 czerwca 2022 do 31 sierpnia 2022 Ochotnicza Straż Pożarna w Nowotańcu zrealizowała projekt pt. „OSP dla Ukrainy”. W ramach projektu zakupione zostało wyposażenie, tj. namiot, 6 szt. zestawów zewnętrznych (stół+ ławeczki), oświetlenie zewnętrzne do namiotu, 2 przedłużacze na bębnie oraz 2 termosy. Z kolei jednostka Ochotniczej Straży Pożarnej Nagórzanach re-

alizując projekt „OSP Nagórzany dla Ukrainy” zakupiła: namiot, stoły + ławki, oświetlenie zewnętrzne do namiotu oraz termosy. Wyposażenie to dało możliwość jednostkom aktywnego udziału w akcjach związanych z ewakuacją ludności, pozwoliło na przygotowywanie transportów pomocy żywnościowej na Ukrainę. Każda jednostka pozyskała na ten cel dotację w wysokości 10 000,00 zł.

także z Rządowego Programu Rozwoju Organizacji Obywatelskich na lata 2018-2030. PROO.

Również czynnie działająca na rzecz uchodźców Fundacja Latarnia, zrealizowała projekt pn. „Tak dla Ukrainy”, w ramach którego zakupione zostało wyposażenie kuchenne oraz higieniczne. Wyposażenie i produkty służyły uchodźcom uciekającym z terenów objętych wojną, przebywającym na terenie Fundacji. Dotacja na zakup potrzebnego wyposażenia wyniosła 10 000,00 zł.

SFINANSOWANO ZE ŚRODKÓW NARODOWEGO INSTYTUTU WOLNOŚCI - CENTRUM ROZWOJU SPOŁECZEŃSTWA OBYWATELSKIEGO W RAMACH RZĄDOWEGO PROGRAMU ROZWOJU ORGANIZACJI OBYWATELSKICH NA LATA 2018-2030 PROO

Wakacje w Placówkach Wsparcia Dziennego

Okres wakacyjny to czas odpoczynku od obowiązków szkolnych, jednakże dzieci z terenu Gminy Bukowsko miały możliwość uczestniczyć w zajęciach w Placówkach Wsparcia Dziennego ulokowanych w szkołach podstawowych w Bukowsku, Pobiednie, Nowotańcu oraz OSP w Nadolanach.

Każda świetlica organizowała się według swoich potrzeb. Dzieci wzięły udział min. w jednodniowych wycieczkach i wyjściach na basen w Sanoku.

Zwieńczeniem funkcjonowania placówek w okresie wakacyjnym była wspólna wycieczka w dniu 30.08.2022 r. do Krosna.

Dzieci spędziły dwie godziny na zabawie w Parku Mani, gdzie mogły skorzystać z następujących atrakcji: łódki wodne, gokarty, mini park linowy, labirynt, tyrolki oraz klatki zabaw. W godzinach obiadowych udały się do restauracji McDonald. Ostatnim punktem wycieczki było obejrzenie w klimatyzowanej sali wyposażonej w wysokiej klasy sprzęt nagłaśniający filmu „Pies w rozmiarze XXL” w kinie HELIOS. Wszyscy wrócili z wycieczki uśmiechnięci i zadowoleni.

Zapraszamy dzieci z terenu Gminy Bukowsko do uczestnictwa w zajęciach w Placówkach Wsparcia Dziennego w roku szkolnym 2022/2023. Informacje o zapisach można uzyskać w szkołach lub w Centrum Usług Społecznych w Bukowsku, tel. 134674015 wew. 31.

Katarzyna Masłowicz

Nowe miejsce animacyjno-edukacyjne w Bukowsku

W ramach inicjatywy „Moje miejsce” dofinansowanej z mikro dotacji branżowych grupa nieformalna mieszkańców Gminy Bukowsko, działająca pod patronatem Towarzystwa Przyjaciół Ziemi Bukowskiej w Bukowsku zrealizowała projekt „RAZEM DLA BUKOWSKA”. Celem zadania było zagospodarowanie przestrzeni publicznej i stworzenie miejsca przyjaznego dla dzieci oraz rodzin.

Grupa nieformalna zakupiła oraz zamontowała, na placu pomiędzy budynkami Urzędu Gminy Bukowsko oraz Przychodnią Zdrowia, tablice edukacyjne z elementami rozwojowymi, tablicę z alfabetem Braila oraz ławeczkę do siedzenia. Stworzenie przestrzeni do edukacji, wypoczynku oraz działań animacyjno-edukacyjnych dla dzieci, było bardzo trafnym wyborem.

Projekt jest realizowany w ramach działania: „Podkarpackie Inicjatywy Lokalne 2021 - 2023”, ścieżka I - oddolne inicjatywy mieszkańców, sfinansowanego przez Narodowy Instytut

Wolności ze środków Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich NOWEFIO na lata 2021 – 2030.

Wojewódzkimi Operatorami projektu są: Fundacja Fundusz Lokalny SMK, LGD Stowarzyszenie „Partnerstwo dla Ziemi Niżańskiej”, Stowarzyszenie LGD „TRYGON - Rozwój i Innowacja”, Fundacja Przestrzeń Lokalna.”

Nina Dąbrowka

PIL PODKARPACKIE INICJATYWY LOKALNE 2021-2023

FUNDACJA SMK FUNDUSZ LOKALNY

LOKALNA GRUPA DZIAŁANIA

TRYGON ROZWÓJ I INNOWACJA

FUNDACJA PRZESTRZEŃ LOKALNA

KOMITET DO SPRAW POZYTYWNEGO PUBLICZNEGO

NIW
Narodowy Instytut Wolności

Sfinansowano ze środków Narodowego Instytutu Wolności - Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego w ramach Rządowego Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich NOWEFIO na lata 2021–2030

NOWEFIO

Klub SENIOR + w podróży

Okres wakacyjny dla uczestników Klubu Senior + w Tokarni upłynął pod znakiem podróży i zwiedzania ciekawych miejsc, których brak na naszym terenie.

W czerwcu Seniorzy wzięli udział w wycieczce do Markowej i Łańcuta. W Markowej zwiedzono Muzeum Polaków Ratujących Żydów Podczas II Wojny Światowej im. Rodziny Ulmów. Punktem kulminacyjnym wycieczki było zwiedzanie Muzeum-Zamku Lubomirskich i Potockich.

Zamek w Łańcutcie jest jedną z najpiękniejszych rezydencji arystokratycznych w Polsce. Słynie ze znakomych wnętrz mieszkalnych oraz niezwykle interesujących kolekcji pojazdów konnych oraz malowniczego parku w stylu angielskim, w którym znajdują się liczne pawilony i zabudowania gospodarcze, związane z codziennym życiem łańcutkiej rezydencji.

Kolejną zorganizowaną wycieczką dla Klubu Senior + była

wyprawa do urokliwego Przemysła. Wycieczkę rozpoczęto od zwiedzania przepięknego zespołu zamkowo-parkowego w Krasiczynie. Zamek wybudowany w stylu renesansowo-manierystycznym, pierwotnie zbudowany na przełomie XVI i XVII w. Następnie udano się do Przemysła, który przez

ogromną liczbę zabytków oraz swoje położenie, często nazywany jest „Rzymem Północy”. Zwiedzanie wraz z przewodnikiem rozpoczęło od „Kopca Tatarskiego”, gdzie podziwiano przepiękną panoramę Przemysła i jego okolic. Niezwykle urokliwy okazał się Rynek, gdzie Seniorzy zwiedzili dwie kate-

dry: grekokatolicką oraz rzymskokatolicką.

W ramach własnej organizacji i angażując własne środki finansowe, Seniorzy wybrali się również do niedalekiej Komańczy oraz Iwonicza Zdroju, podziwiając tam, nie tylko piękne zabytki ale również widoki.

Monika Klimek

Korpus Wsparcia Seniorów

Od 3 miesięcy w Gminie Bukowsko realizowany jest program „Korpus Wsparcia Seniorów”.

Celem programu jest zapewnienie usługi wsparcia na rzecz seniorów przez świadczenie usług wynikających z rozeznanych potrzeb na terenie danej gminy, wpisujących się we wskazane w programie obszary oraz poprawa poczucia bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych przez dostęp do tzw. „opieki na odległość” w formie

„opaski bezpieczeństwa” wyposażonej w następujące funkcje:

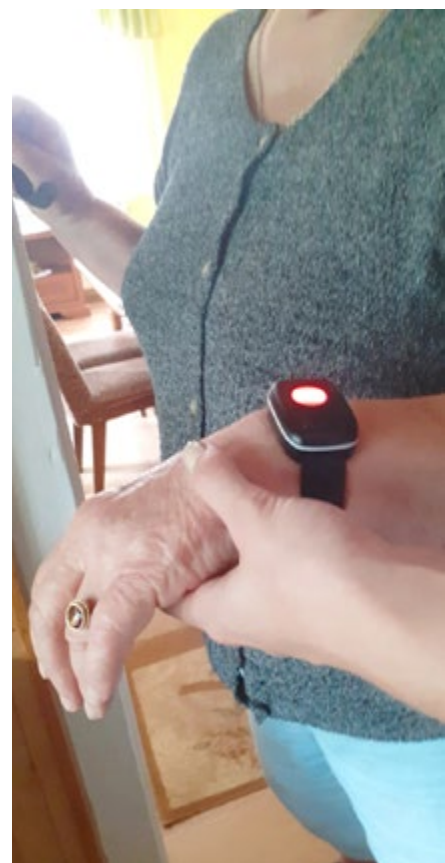
- przycisk bezpieczeństwa – sygnał SOS,
- detektor upadku,
- czujnik zdjęcia opaski,
- lokalizator GPS,
- funkcje umożliwiające komunikowanie się z centrum obsługi i opiekunami,
- funkcje monitorujące podstawowe czynności życiowe (puls i saturacja).

Adresatami programu jest 20 seniorów z Gminy Bukowsko w wieku 65 lat i więcej, którzy mają problemy z samodzielnym funk-

cjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzący samodzielne gospodarstwo domowe lub mieszkające z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającego wsparcia.

Pracownicy Centrum Usług Społecznych w Bukowsku osobiście wręczali „opaski bezpieczeństwa” każdemu potrzebującemu seniorowi w miejscu ich zamieszkania, jak również udzielali instruktażu obsługi, a do dnia dzisiejszego są w stałym kontakcie w zakresie monitoringu dostarczanej usługi.

Ewa Sieradzka

UDZIAŁ W PROGRAMIE JEST BEZPŁATNY

Gmina na ten cel pozyskała dofinansowanie w kwocie 19 553 zł z FUNDUSZU PRZECIWDZIAŁANIA COVID-19 w ramach Programu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej.

XII Rajd Śladami Dwóch Kardynałów ponownie przeszedł przez naszą gminę

W sobotę 6 sierpnia 2022 r przez Gminę Bukowsko przeszedł XII Beskidzki Rajd Śladami Dwóch Kardynałów, organizowany przez Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Sołectwa Pastwiska.

Piękna inicjatywa Komandora rajdu prof. Romana Kuźniara, mająca na celu uczcić pa-

mięć dwóch naszych wielkich rodaków tj. Św. Jana Pawła II i Kardynała Stefana Wyszyńskie-

go oraz promować naszą piękną beskidzką przyrodę, ma już dwunastoletnią tradycję. Gmina

Bukowsko, jak co roku włączyła się w współorganizację wydarzenia i aktywnie wsparła inicjatywę, organizując smaczny posiłek na trasie ,w okolicy szczytu Tokarnia. Uczestników dobrym słowem i herbatą witał wójt gminy Bukowsko Marek Bańkowski, sekretarz gminy Diana Błażejowska, radny Piotr Łuszcz oraz Nina Dąbrówka i Mieczysław Rymarowicz. Gminę Bukowsko w rajdzie godnie reprezentowało dwoje pracowników Urzędu Gminy Bukowsko Katarzyna Podgórska-Żytka i Marcin Ciupka. Gratulujemy im kondycji i determinacji. Pokonanie prawie 30 km trasy nie jest łatwym zadaniem.

Pogoda oraz widoki dopisały, nie zabrakło słońca i uśmiechu. Mamy nadzieję, że tradycja zostanie utrzymana i w przyszłym roku znów zobaczymy się na trasie.

Joanna Olchawa

W dniu 20 czerwca br. uczniowie klas siódmych i szóstych trzech szkół z naszej gminy wzięli udział w pokazie filmów w kinie KONKRET w Zatwarnicy.

Młodzież obejrzała 5 filmów krótkometrażowych oraz pełen metraż, które brały udział w Międzynarodowym Festiwalu Filmów dla Dzieci i Młodzieży Konolub. Podczas festiwalu KINOLUB prezentowane jest kino z całego świata dedykowane młodej widowni. W tegorocznym programie festiwalu znalazło się aż 65 filmów z 31 krajów, w tym dokumenty i historie pokazujące życie, pasje i marzenia dzieci z najdalszych zakątków świata m.in. z Uzbekistanu, Iranu, Niemiec, Brazylii oraz pełnometrażowe filmy przygodowe i podróżnicze.

Młodzież miała okazję obejrzeć niezwykle poruszające filmy w bardzo szczególnym miejscu. Kino KONKRET powstało z miłości do kina i Bieszczad.

Na festiwalu w Zatwarnicy

Po seansie młodzież wyruszyła na wycieczkę fragmentem ścieżki historyczno-przyrodniczej „Hylaty” prowadzącej z Zatwarnicy na Dwernik Kamień i z powrotem. Chacie Bojkowskiej będącej rekonstrukcją chyży bojkowskiej, dzięki uprzejmości właściciela, mieli okazję obejrzeć ekspozycję obrazującą życie i kulturę Bojków i Huculów zamieszkujących niegdyś te tereny. Idąc wzdłuż

potoku Hylaty, od którego wzięła nazwę ścieżka, dotarli do największego i najbardziej efektownego wodospadu w Bieszczadach –Szepit na Hylatym, spadającego kaskadami z ośmiometrowego proggu. Miejsce to dało chwilę wytchnienia od upału.

Wycieczka zakończyła się wspólnym ogniskiem przygotowanym przez gospodarzy Kina Konkret, którym dziękujemy za miłe

przyjęcie i za możliwość obejrzenia filmów poruszających niezwykle ważne tematy i emocje!

Młodzież spędziła popołudnie pod czujnym okiem wychowawców p. Moniki Malmur, p. Mariusza Prajznera i p. Artura Serafina.

Wyjazd zorganizowali członkowie Towarzystwa Przyjaciół Ziemi Bukowskiej w Bukowsku.

Joanna Olchawa

Piknik Military w Woli Sękowej

W dniu 10 września 2022 roku odbył się Piknik Military z rekonstrukcją historyczną bitwy Wielkiej Wojny z 10 maja 1915 roku. Rekonstruktorzy na polach Woli Sękowej, przedstawili zaciętą walkę rosyjskiej połowej 2. Armii z oddziałami połowej austro-węgierskiej 3. Armii oraz niemieckiego Beskiden Korps, w wyniku której armia rosyjska zmuszona została do odwrotu z Beskidów w stronę linii Sanu.

Nagle i niespodziewane wybuchy wywoływały gęsią skórę, terkot karabinów jeszcze długo po zakończeniu rekonstrukcji rozbrzmiewał echem w głowach uczestników. Na długo też zapadną w pamięć emocjonalne sceny i prawdziwa historia węgierskiego żołnierza, który poległ na wolańskich polach i został pochowany na cmentarzu w Bukowsku. O tym co wydarzyło się 10 maja 1915 roku opowiadał z wielką pasją i bardzo żywiłowo prof. Andrzej Olejko, historyk i najlepszy znawca działań wojennych Wielkiej Wojny na terenie Karpat. Rekonstrukcja została zainscenizowana i wyreżyserowana przez Łukasza Solona.

Dodatkowych emocji dostarczyły zgromadzonym zawody i pokaz zabytkowych pojazdów oraz konkurs motoryzacyjny dla dzieci, zorganizowane przez OSP oraz sołectwo Wola Sękowa. Zawody relacjonował i prowadził Marian Czapla. Chętni wzięli udział również w zawodach strzeleckich pod czujnym okiem Tomasa Żyłki i Ryszarda Proroka z Ligi Obrony Kraju koło w Trześniowie, oraz w zajęciach survivalowych koordynowanych przez Marka Szatkowskiego i Radosława Dąbrówkę. Wszystkim uczestnikom dziękujemy za udział w zawodach, a zwycięzcom gratulujemy zdobycia pucharów ufundowanych przez Gminę Bukowsko.

Mieliśmy także okazję wysłuchać niezwykle ciekawej i humorystycznej opowieści p. Leszka Mazana o życiu i zwyczajach w armii austro-węgierskiej, kulturze picia piwa, losach Wojaka Szwejka z 91 pułku piechoty w Czeskich Budziejowicach oraz skosztować chleba komisińskiego upieczonego przez Domową Piekarnię. Pod namiotem CUS w Bukowsku dzieci zaangażowane zostały w przygotowanie medali i zajęcia artystyczne.

Na stoiskach znalazły się pyszne wypieki KGW z Woli Sękowej, najlepsze miody z naszej gminy oraz specjalne regionalne i rękodzieło.

Dzięki okienku pogodowemu i zaangażowaniu wielu osób wydarzenie stało się żywą lekcją historii dla mieszkańców naszej gminy oraz przybyłych gości. Mogliśmy poczuć grozę wojny i doświadczyć emocji, jakie były udziałem naszych terenów w tym trudnym wojennym czasie. Wystawa przygotowana z przekazanych przez mieszkańców gminy Bukowsko pamiątek rodzinnych, umożliwiła uczestnikom zapoznanie się z bohaterami tamtych czasów i życiem codziennym w okresie międzywojennym.

Dziękujemy wszystkim osobom i organizacjom zaangażowanym w przygotowanie tego wydarzenia.

Joanna Olchawa

Projekt został zrealizowany przez Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Bukowskiej w Bukowsku w ramach programu „Patriotyzm Jutra” Edycja 2022 i dofinansowany przez Muzeum Historii Polski.

Sponsorem wydarzenia była firma Operator Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A.

Rozrywka i historia w pigułce

22 czerwca 2022r. uczniowie z klasy IVa i Va wraz z opiekunami: A. Maczuzak-Golonka, B. Mrozowską, M. Oleniacz i G. Łuszczem wzięli udział w wycieczce do Zespołu Zamkowo – Parkowego w Krasiczynie oraz kompleksu Pałacowo – Ogrodowego w Łańcucie w ramach programu „Poznaj Polskę”.

Na początku uczniowie spacerowali po parku, podziwiali zamek z zewnątrz, obeszli drzewo miłorzębu dookoła, aby jak głosi legenda – mieć szczęście w miłości. Poznali historię dębu posadzonego w 1867 roku, na pamiątkę urodzin Adama Sapiehy – późniejszego Kardynała. Następnie zwiedzali wnętrza zamku: dziedzińiec, krypty, kaplicę, pomieszczenia mieszkalne, wieżę i lochy. Spacerując po XVII-wiecznych komnatach zamkowych wysłuchali historii tego miejsca, o którego świetności może świadczyć fakt, że gościli w nim królowie: Zygmunt III Waza, Władysław IV, Jan Kazimierz i August II. Zamek w Krasiczynie to jeden z najpiękniejszych skarbów architektury renesansowo – manierystycznej w Europie. Został zbudowany na przełomie XVI i XVII w. przez Krasickich, a w XIX i XX wieku Sapiehowie przeprowadzili re-

nowacje zamku, w parku wprowadzili tradycję sadzenia dębów na cześć narodzin syna i lipy po narodzeniu córek.

Kolejnym punktem podróży po historii było zwiedzenie jednej z najpiękniejszych rezydencji magnackich w Polsce wybudowanej w XVII w. Łańcucie. Uczniowie podzi-

przedmiotami; przestronnością i bogactwem zdobień. Uczestnicy obejrzeli portrety mieszkańców pałacu. Liczne dzieła sztuki, które znajdują się w zamku pochodzą ze zbiorów kolekcji tworzonej przez księżną Lubomirską. Stanowiły one wyposażenie wnętrz, służąc celom użytkowym i dekoracyjnym. Kolejni właściciele zamku z rodu Potockich pomnażali zbiory o nowe nabytki, wśród których znalazły się bogate i różnorodne kolekcje malarstwa, grafiki, szkła, tkaniny i wspaniałe księgozbiory. Wszystkie wnętrza zachwycały bogactwem zdobień i przestronnością. Jednak największe wrażenie zrobiła Sala Balowa z ogromnymi kryształowymi żyrandolami. Uczniowie zwiedzili także kolekcję pojazdów konnych, stajnię oraz storczykarnię. W Stajni i Wozowni podziwiali 55 zabytkowych pojazdów konnych. Ściana Hali ozdobiona jest kolekcją trofeów – zwierząt przywiezionych z podróży do Afryki przez ostatniego właściciela pałacu, która wzbudziła ogromne zainteresowanie zwiedzających.

wiali m.in. Salon Narożny, Salę Balową, Jadalnię Wielką, Apartament Chiński, Apartament Paradny, Pokój Bilardowy, Czerwony Korytarz, Salę Teatralną i wiele innych pomieszczeń. Wystrój wnętrz urzekł przepięknymi podłogami, kryształowymi lustrami, żyrandolami, zabytkowymi

Po takich wrażeniach uczestnicy udali się do Rzeszowa na pyszny obiad. Wycieczka była bardzo udana, dostarczyła wielu ciekawych przeżyć, rozbudziła zainteresowania: historyczne, przyrodnicze i turystyczne oraz chęć do podróży.

Ministerstwo
Edukacji i Nauki

Poznaj
Polskę

Narodowe czytanie

Uczniowie klas V-VIII, Nauczyciele, Rodzice, Pracownicy Szkoły, Wójt Gminy Bukowsko Pan Marek Bańkowski, Podinspektor ds. oświaty Pani Joanna Niemiec-Hnat, Prezes Towarzystwa Ziemi Bukowskiej Pan Krzysztof Nitka wzięli udział w XI edycji Narodowego Czytania 2022.

Lekturą tegorocznej akcji były „Ballady i romanse” opublikowane w czerwcu 1822r. w Wilnie jako główna część pierwszego tomu „Poezji”. Pisany w latach 1819–1821 cykl wierszy wyznaczył początek dziejów poezji romantycznej w Polsce, stając się dla nowej epoki jednym z najważniejszych punktów odniesienia. To zbiór nowatorski i oryginalny, a jednocześnie ujmujący naturalnością stylu i prostotą języka. Wiersze ukazują szerokie możliwości pisarskie wybitnego autora, który na tle nastrojowej

przyrody wykreował fascynujący i wyjątkowy świat pełen uczuciowości, fantazji i ludowej moralności. Zbiór Mickiewiczowskich poezji szybko stał się literackim wydarzeniem, wzbudzając wielki entuzjazm wśród miłośników literatury narodowej. Do dziś wiersze tego cyklu są niezwykle popularne, a ich współczesne znaczenie dla polskiej kultury potwierdza Rok Romantyzmu Polskiego, ogłoszony w 2022 roku z okazji dwóchsetlecia wydania zbioru. Narodowe Czytanie zgodnie z przesłaniem Pana Pre-

zydenta ma umacniać jedność i poczucie wspólnoty Polaków na całym świecie i być dla nas wspólnym świętem czytelnictwa. W szkole poznaliśmy treść kilku ballad, mogliśmy zrobić pamiątkowe zdjęcie w fotobud-

ce z Nowogródka-„ Pani Twardowska”, zachęcamy wszystkich do poznania ciągle aktualnych utworów wybitnego wieszca, jednocześnie bardzo dziękujemy za zaangażowanie uczestnikom i organizatorom.

Wakacyjny Piknik Rodzinny

Kto powiedział, że szkoła nie jest doskonałym miejscem na wakacyjny wypoczynek? Jako Zespół Szkół w Nowotańcu już po raz drugi przełamujemy schematy i udowadniamy, że panująca w naszych murach rodzinna atmosfera nie podlega ograniczeniom kalendarza roku szkolnego, organizując Wakacyjny Piknik Rodzinny. Wydarzenie, podczas którego pracownicy szkoły, rodzice, uczniowie, a także licznie powracający co roku absolwenci, wspólnie spędzają czas, tańcząc, śpiewając, uczestnicząc w sportowych rywalizacjach i animowanych zabawach.

Tegoroczny Piknik okazał się wyjątkowy nie tylko ze względu na fantastyczne występy uczniów, którzy z dumą prezentowali swoje artystyczne umiejętności, ale także za sprawą partnerów, którzy wraz z nami zadbali o to, aby impreza należała do niezapomnianych. Ochotnicze Straże Pożarne z Nowotańca i Nadolan zorganizowały pokaz sprzętu strażackiego, dodatkowo zajmując się

również oprawą gastronomiczną wydarzenia. Strażacy pilnowali, aby ogień żarzący się wewnątrz grillów nie wymknął się spod kontroli, smażąc kielbaski dla wszystkich uczestników Pikniku. Nieoceniony okazał się także wkład CUS w Bukowsku, które zapewniło kadrę wyszkolonych animatorów, dzięki którym najmłodszy uczestnicy mogli wziąć udział w różnorodnych zabawach, a także przemienić się, za sprawą artystycznych malunków na buziach i włosach, w ulubione postaci z bajek. Emo-

cje wzbudziły także organizowane przez naszego nauczyciela rodzinne zawody sportowe, w ramach których wszyscy chętni mogli poczuć przypływ adrenaliny, będącej w tym przypadku zapowiedzią dobrej zabawy. Podobne emocje budziło oczekiwanie na nagrody w konkursie „Bez nałogów też jest fajnie”, organizowanym przez Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Bukowskiej w Bukowsku. Organizacja Pikniku podkreśla, jak ważną rolę w wychowaniu i edukacji dzieci pełni poczucie bezpieczeństwa,

zrozumienia i jedności. To, które, tak jak w rodzinnym gronie, towarzyszy naszym uczniom również w obrębie szkoły. Możliwość cieszenia się wolnym czasem w gronie całej społeczności Zespołu Szkół w Nowotańcu wznosi relację rodzic-uczeń-nauczyciel na nowy poziom, sprawiając, że każda chwila spędzona

w placówce, nawet związana z trudnym zadaniem zdobywania wiedzy, okazuje się zaskakująco przyjemna.

Z całego serca dziękujemy wszystkim, którzy umożliwili nam organizację przedsięwzięcia, a więc Radom Sołeckim wsi Nowotaniec, Nadolany, Nagórzany i Wola Sękowa, Ochotniczym Strażom Pożarnym oraz CUS w Bukowsku. Mamy nadzieję, że impreza stanie się naszą tradycją i za rok znów będziemy mogli wspólnie cieszyć się wakacyjną zabawą.

Renata Preisner-Rakoczy

Nowy Rok – Nowa Szkoła!

Z radością informujemy, że nowy rok szkolny rozpocząć możemy w jeszcze lepszych warunkach. Zmiany te dotyczą wprowadzenia kilku różnych aspektów pracy szkoły, jednak skupimy się na modernizacji kuchni, która była możliwa dzięki realizacji modułu III wieloletniego rządowego programu „Posiłek

w szkole i w domu” w latach 2019-2023. Za sprawą otrzymanego dofinansowania w wysokości 100 000 złotych, przy udziale wkładu własnego w wysokości 20% kwoty kosztów realizacji zadania, możliwe było doposażenie i poprawa standardu funkcjonującej kuchni oraz stołówki szkolnej. Kuchnia wyposażo-

na została w nowe sprzęty, w tym m.in.: długo wyczekiwany piec konwekcyjno-parowy, zmywarkę kapturową, taboret gazowy, szafę chłodniczą, patelnię elektryczną, wózek kelnerski i naczynia kuchenne. Podczas wakacji trwały prace umożliwiające zamontowanie nowych sprzętów. Wbrew napotykanym problemom, chęć działania i wielka determinacja pomogły doprowadzić wszystko do szczęśliwego końca, dzięki czemu teraz możemy korzystać ze zmodernizowanej kuchni i wyczarowywać w jej wnętrzu ulubione posiłki naszych podopiecznych.

Dyrekcja Zespołu Szkół w Nowotańcu

**DOFINANSOWANO ZE ŚRODKÓW
BUDŻETU PAŃSTWA**

WIELOLETNI RZĄDOWY PROGRAM

„POSIŁEK W SZKOLE I W DOMU” NA LATA 2019–2023

*Doposażenie i poprawa standardu funkcjonujących stołówek szkolnych (wiasnej kuchni i jadalni)

DOFINANSOWANIE 80 000 zł
CAŁKOWITA WARTOŚĆ 100 000 zł

Podróże małe i duże

Zakończenie roku szkolnego w Zespole Szkół w Nowotancu nie wyznaczało kresu radości płynącej ze wspólnego odkrywania tajemnic świata, bowiem już 27 czerwca rozpoczęła się półkolonia, pod hasłem „Podróże małe i duże”.

Grono chętnych dzieci do 8 lipca miało okazję poznawać najpiękniejsze zakątki Ziemi oraz tajemnice, zarówno lokalnej, jak i światowej kultury. Począwszy od sąsiadującej z nami Ukrainy, przez urokliwą Francję, pełne wrażeń Stany Zjednoczone, intrygujące Indie, aż po zachwycającą Australię, uczestnicy zajęć eksplorowali odległe kraje. Pomimo pozornie ograniczającej perspektywy szkolnych ławek, oprawa każdej z wypraw sprawiała, że maluchy zatracali się w realizmie wyobrażenia omawianych miejsc. Podczas tematycznych zajęć miały one okazję nie tylko pogłębić swą wiedzę na temat geografii, kultury i owianych sławą atrakcji turystycznych, ale także zakosztować charakterystycznych dla poszczególnych rejonów potraw. Wszelchność wpisana w organizowane zajęcia pozwoliła na moment przenieść się do rzeczywistości nieco innej niż znana nam na co dzień. Rzeczywistości pełnej malowniczych widoków, kuszących atrakcji i zaskakujących smaków, niemal namacalnie przypominającej prawdziwą wycieczkę. Z każdym kolejnym dniem dzieci zadawały coraz więcej pytań, potwierdzając prawdziwość stwierdzenia, iż im dogłębniej poznajemy piękno świata, tym bardziej jesteśmy go spragnieni. Nieprzeczniona rola podróży w rozwoju psychicznym i społecznym dziecka była w końcu jednym z podstawowych argumentów przemawiających za powołaniem do życia wakacyjnych zajęć. Świadomość emocjonalna, otwartość, kreatywność, skromność oraz odwaga rozkwitają bowiem w dziecięcych

sercach pod wpływem obserwacji piękna potęgi natury, a także różnorodności wpisanej w charakterystykę świata. Zgodnie ze słowami Zbigniewa Herberta dojrzewanie stanowi nieustanne dążenie do tego, „żeby rozumiał innych ludzi inne języki inne cierpienia”. Zmiana perspektywy, zgodnie z którą cały świat zamyka się wokół codziennej egzystencji na zdecydowanie szerszą, obejmującą swym zasięgiem ogrom istnienia, skutkuje rozbudzeniem pełnego pokory zachwytu, brzemiennej z kolei w szczerą wdzięczność. Wdzięczność, z której rodzi się sztuka doceniania rzeczywistości; z której płyną słowa „dziękuję Ci Panie że stworzyłeś świat piękny i różny a jeśli jest to Twoje uwodzenie jestem uwiedzony na zawsze i bez wybaczenia”. Poza podróżami, w których jedną z głównych ról odgrywała, rozbudzona do granic ludzkiej kreatywności, wyobraźnia, uczestnicy półkolonii mieli także okazję wziąć udział w rzeczywistych wycieczkach, mających na celu odkrycie skarbów naszej małej ojczyzny. Lokalne atrakcje zdecydowanie spełniły oczekiwania naszych podopiecznych, którzy z niecierpliwością wyczekiwali

kolejnych wyjazdów. W ramach zajęć dzieci mogły podziwiać piękno Bieszczad z okien kolejki wąskotorowej, zatracić się w filmowych emocjach podczas wizyty w kinie „Helios” w Krośnie, dostrzec architektoniczne piękno budownictwa sakralnego w Parku Miniatur, złożyć wizytę nieznanym dotąd gatunkom zwierząt, mieszkającym w mini zoo, a także cieszyć się zabawą w pięknym parku Rymanowa Zdroju. Bogactwo pobliskich turystycznych skarbów uświadomiło młodym odkrywcom świata, że przestrzeni niezbędnej do eksploracji nowych miejsc i związanej z nią dobrej zabawy wcale nie trzeba szukać zbyt daleko. Dwa tygodnie zdobywania wiedzy, poznawania różnorodności, wypełniających nasz świat kultur oraz odkrywania niespodziewanego piękna ukrytego w tym, co na pozór już znane, minęły bardzo szybko. Wierzymy jednak, że wspomnienia wspólnych wycieczek, które za każdym razem malowały na dziecięcych twarzach szerokie uśmiechy, znajdą swoje miejsce wśród cennych wspomnień wszystkich uczestników, rozbudzając w nich tym samym pragnienie dalszego zgłębiania niezwykłości, jakie przygotowały dla nas w swej hojności potęga natury oraz nieokielznana moc ludzkiego geniuszu. Zwieńczeniem zajęć był quiz, podczas którego uczestnicy mogli wykazać się zdobytą wiedzą. Wszyscy z dumą prezentowali swe umiejętności, bez problemu radząc sobie nawet z najtrudniejszymi pytaniami. Pełni satysfakcji i zapału do dalszej nauki uczniowie na pamiątkę minionych przygód dostali Certyfikaty Podróżników, dowodzące zagnieżdżającej się w ich sercach ciekawości świata.

Renata Preisner- Rakoczy

„Wyspa kreatywności” w Zespole Szkół w Pobiednie

Zespół Szkół im. Jana Pawła II w Pobiednie już po raz drugi otrzymał od Fundacji Polskiego Funduszu Rozwoju grant na realizację wakacyjnych aktywności dla dzieci i młodzieży „Wakacyjna AktywAKCJA”. W ramach projektu przez okres wakacji organizowaliśmy warsztaty rekreacyjne, taneczne i kulinarne.

Już w dniu 30 czerwca br. odbyły się pierwsze zajęcia. Po oficjalnym otwarciu warsztatów przez dyrektor Zespołu Szkół w Pobiednie p. Katarzynę Wojtuszewską-Cap uczniowie zapoznali się z zadaniami, jakie będą realizowane na kolejnych zajęciach pod kierunkiem p. Doroty Urban. Na pierwszych warsztatach uczniowie upiekli proziaki i kruche ciasteczka, wycinane z foremek. Przygotowane potrawy wszystkim doskonale smakowały, a ich wykonywanie sprawiło uczestnikom wiele radości.

Podczas kolejnych warsztatów dzieci uczyły się polskiego tańca „Krakowiak”,

poznawały podstawowe kroki oraz układ taneczny. Uczniowie z radością wykonywali również różne ćwiczenia gimnastyczne, doskonaliły swoją gibkość, skoczność i zręczność. Uczestnicy projektu, solidaryzując się ze swoimi rówieśnikami z Ukrainy, nauczyli się tańca, który często jest tańczony przez ukraińskie dzieci. W rytm muzyki układały swe kroki oraz poznawały układ choreograficzny. Uczniowie naszej szkoły spędzili również czas przy ognisku i rozgrywkach sportowych. Radość rozgrywanych towarzyskich meczy, gra w „Kartofla”, a także wspólna zabawa dzieci na placu zabaw była niepowta-

rzalną okazją do wzajemnej wymiany opinii na temat swoich wakacyjnych przeżyć.

W czasie trwania projektu uczniowie wykazywali się umiejętnościami kulinarnymi, przygotowując zestaw obiadowy, gdzie główną potrawą były tzw. hreczanyki według przepisu podanego przez Koło Gospodyń Wiejskich w Zboiskach. Przygotowana przez nich potrawa wyśmienicie wszystkim smakowała. Podczas warsztatów były również lody i soczki na pokrzepienie sił. Podczas kolejnych warsztatów tropem ukraińskich smaków uczniowie przygotowali barszcz po ukraińsku. Przy muzyce i przyjemnych wonnościach świeżych warzyw znalazł się również czas na zabawę w bierki. Wspólny posiłek i smak samodzielnie przygotowanej potrawy dopełnił radości z wakacyjnego spotkania.

Na zakończenie projektu został zorganizowany Dzień Polsko-Ukraiński, podczas którego uczestnicy warsztatów prezentowali tańce polskie i ukraińskie, co wywołało gromkie brawa. Nie zabrakło również słodkości, cukrowej waty i popcornu, a liczne zjazdy na dmuchanych zamkach dopełniły szczęścia dzieci w różnym wieku. Podczas pikniku rodziny polskie miały okazję porozmawiać i spędzić czas z zaproszonymi rodzinami z Ukrainy, przebywającymi w naszej okolicy. Dzięki udziałowi w programie grantowym „Wakacyjna AktywAKCJA” uczniowie mogli przez szereg dni spotykać się na zajęciach, aby poznawać siebie, rozwijać swoje zdolności i pasje. Dzieci mogły sprawdzać się w tańcu, zarówno polskim jak i ukraińskim, próbować swoich umiejętności kulinarnych, sportowych, a także rekreacyjnie spędzać czas.

Realizacja wszystkich działań projektowych została pokryta ze środków finansowych programu grantowego „Wakacyjna AktywAKCJA” Fundacji PFR, za co serdecznie dziękujemy!

Katarzyna Wojtuszevska-Cap.

Podsumowanie konkursu plastycznego „Bezpieczne wakacje”

Z przyjemnością informujemy, że szkolny konkurs plastyczny pt. „Bezpieczne wakacje”, został rozstrzygnięty. Celem konkursu było rozwijanie umiejętności plastycznych, edukowanie i uświadomienie na właściwe zachowania w różnych sytuacjach podczas spędzania czasu wolnego oraz dokonywanie właściwych wyborów, kształtowanie umiejętności świadomego przestrzegania zasad bezpieczeństwa podczas zabaw nad wodą,

w domu, ogrodzie. Konkurs przeznaczony był dla uczniów klas I-III.

Laureatami konkursu zostali:

I miejsce – Katarzyna Filipczak

II miejsce – Zuzanna Król

III miejsce – Michał Śmierotka

Serdecznie gratulujemy wszystkim młodym artystom. Każdy uczestnik konkursu otrzymał dyplom i upominek. Dziękujemy za udział w konkursie!

Festiwal Kultury w gminie Bukowsko pełen kolorów i ludowych dźwięków

W ramach Festiwalu Kultury 2022 w Gminie Bukowsko w dniu 14 sierpnia br. odbyły się warsztaty garncarskie, malowania na desce, wycinanki artystycznej, linorytu oraz plecenia wianków promujące tradycyjne rzemiosło naszego regionu.

Każdy mógł spędzić twórczo czas z Agnieszką Dusznik, która opowiadała i pokazywała technikę malowania na desce. Na warsztatach Marty Terrier zarówno dzieci, jak i dorośli mogli nauczyć się nietłowej sztuki ry-

sowania własnych wzorów oraz w zależności od wieku, wydzierania lub precyzyjnego wycinania nożykiem, już gotowych szablonów. Maria Kondrad podczas warsztatów, z kolei oswajała dzieci i młodzież z dęciem i techniką

linorytu. Powstawały fantastyczne grafiki, samodzielnie przygotowane przez uczestników. Wilhelm Bąk z Kołem się toczy natomiast, szkolił i cierpliwie pomagał uczestnikom w samodzielnym kręceniu na kole kubków, misek, wazoników. Wianki plecione wspólnie z Joanną Rey stały się ozdobą wydarzenia. Do stoisk warsztatowych ustawiały się długie kolejki. Zainteresowani zdobyciem nowych umiejętności były dzieci, ale również ich rodzice. To ogromna radość widzieć jaki renesans przeżywa, rzemiosło artystyczne. Każdy z uczestników mógł zabrać, powstałe podczas warsztatów dzieła do domu.

W namiocie warsztatowym mogliśmy także podziwiać rękodzieło naszych instruktorów oraz wystawę prac wykładowców z Uniwersytetu Ludowego Rzemiosła Artystycznego z Woli Sękowej. Natomiast obok, prace swoich podopiecznych prezentował Środowiskowy Dom Samopomocy w Wolicy.

W tym roku mieliśmy ponownie okazję degustować pyszne dania regionalnej kuchni przygotowane przez KGW gminy Bukowsko. W przygotowanie degustacji włączyło się osiem kół z naszej gminy: KGW z Bukowska, Nadolan, Nagórzan, Nowotańca, Wolicy, Woli Sękowej, Zboisk i Pobiedna.

Panie z Kół oraz seniorki z Klubu Senior + z Tokarni bardzo mocno zaangażowane były również w przygotowanie wieńców dożynkowych i kultywowanie tradycji regionu. Przygotowane przez siebie wieńce zaprezentowały w korowodzie dożynkowym, a na scenie swoje możliwości wokalne i aktorskie. Przygotowanie wieńców oraz potraw regionalnych przez organizacje pozarządowe wymagało ogromnego zaangażowania, czasu i cierpliwości.

Po prezentacji wieńców na scenie zobaczyliśmy grupę z zerówki, chór szkolny, grupę przedszkolną oraz uczniów klas 4-7 Zespołu Szkół w Bukowsku. Dzieci zaprezentowały tradycyjny repertuar ludowy oraz klasykę literatury dziecięcej. W ramach promocji naszej ludowej kultury i tradycji zaprezentowała się również Kapela Ludowa Bukowianie oraz Chór Męski z Bukowska.

Projekt Festiwal Kultury w Gminie Bukowsko realizowany przez Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Bukowskiej w Bukowsku uzyskał dofinansowanie ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach programu Narodowego Centrum Kultury EtnoPolska. Edycja 2022.

Joanna Olchawa

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach programu Narodowego Centrum Kultury: EtnoPolska. Edycja 2022

Kuchenne Opowieści z Gminy Bukowsko

Piątek 26 sierpnia br. w Bukowsku miała miejsce szczególna impreza w stylu lat 20-tych, zorganizowana przez Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Bukowskiej w Bukowsku.

W ciągu dnia w kuchni Domu Ludowego w Bukowsku miały miejsce warsztaty kulinarne skierowane do członkiń Kół Gospodyń Wiejskich z terenu naszej gminy. Poprowadził je p. Mieczysław Czytajło- nauczyciel, dyrektor MDK w Krakowie, prelegent i juror konkursów kulinarnych, autor artykułów oraz pokazów kulinarnych, pasjonat i znawca regionalnych kuchni. Podczas warsztatów panie wspólnie pod okiem Mistrza przygotowały specjały kuchni okresu międzywojennego, obecne na

stołach w Bukowsku i okolicach. W kuchni roznosiły się zapachy rosołu z kury z dodatkiem w postaci macy, kwasówki oraz kawioru po żydowsku. Na fanpage KGW Pobiedno możemy znaleźć przepisy niektórych z tych dań. Wszystkie te pyszności trafiły na stoły przygotowane dla gości wieczornej degustacji. Oprócz dań warsztatowych, mieszkańcy naszej gminy mogli do woli zasmakować również innych przysmaków regionalnych zrobionych przez panie z Kół Gospodyń Wiejskich. Centrum Bukowska

w piątkowy wieczór tętniło życiem w tyłu lat 20-tych. Piękne panie w wytwornych kreacjach były ozdobą wieczoru, a muzyka swingowa grana przez Krzysztofa i Jakuba Dziamba, nadawała mu niezapomnianego klimatu. Wieczór zakończyła potańcówka do muzyki z dawnych lat.

Dziękujemy wszystkim mieszkańcom za udział w tak cennym wydarzeniu, ze względu na jego walory kulturowe i tradycyjne. Szczególne podziękowania kierujemy do członkiń

KGW Bukowianki, KGW Nowotaniec, KGW w Pobiednie, KGW Woliczanki, KGW Nagórzanki, KGW Zboiska, KGW Nadolany za zaangażowanie w warsztaty kulinarne oraz za przygotowanie pysznych tradycyjnych przysmaków naszej regionalnej kuchni, oraz kreatywne stroje z epoki.

Wierzymy, że imprezy tego typu zagospodzą na stałe w przestrzeni naszych gminnych miejscowości i będą cieszyć się coraz większym zainteresowaniem mieszkańców.

Projektu „Kuchenne Opowieści” dofinansowany zostały ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach programu Narodowego Centrum Kultury Kultura - Interwencje. Edycja 2022”.

Joanna Olchawa

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach programu Narodowego Centrum Kultury: Kultura – Interwencje. Edycja 2022

Kolejny przystanek w naszej gminie, zyskał nowe oblicze

Przy głównej drodze wojewódzkiej i bocznej uliczce prowadzącej do Dworu w Woli Sękowej, powstał kolejny mural namalowany przez Arkadiusza Andrejkowa. Tym razem artysta wyczarował przepiękne portrety Adama Didura, śpiewaka (bas) i pedagoga, urodzonego 24 grudnia 1873 w Woli Sękowej. Pochodzący z Woli Sękowej, światowej sławy artysta miał wspaniały głos o rozległej skali oraz znakomitą technikę i temperament aktorski.

Przystanek przeszedł metamorfozę dzięki zaangażowaniu Towarzystwa Przyjaciół Ziemi Bukowskiej w Bukowsku, sołtysa Nadolan Mieczysława Sokołowskiego (wraz z małżonką), Jana Kocan i Krzysztofa Pałuk oraz pracowników Urzędu Gminy w Bukowsku.

Lato w Uniwersytecie Ludowym

Tegoroczne lato było bardzo aktywnym czasem dla ULRA w Woli Sękowej.

Oprócz cyklicznych kursów rękodzieła, zaliczeń i egzaminów placówka podejmowała wiele działań związanych z rzemiosłem, sztuką i animacją kultury. Działania te miały zasięg zarówno międzynarodowy, ogólnopolski jak i lokalny. W tym roku zaprosiliśmy do poprowadzenia zajęć artystki ukraińskie, które zaprezentowa-

ły mistrzowski poziom i przepiękne realizacje.

Gościliśmy w lipcu Darię Ałoshkinę - rzeźbiarkę, reżyserkę teatru cieni i wycinankarkę, Marię Kravczuk - światowej sławy słomkarke, Lolitę Igorivna Wrzeczynską - ukraińską rysowniczkę ludową przekazującą tajniki symbolicznego rysunku mezen i kwiatowych

motywów - petrykiwki.

W sierpniu odbyła się też cykliczna rzeźbiarska Akcja Artystyczna, warsztaty malarstwa ze znanym artystą sanockim Janem Szczepkowskim, unikatowe w skali kraju warsztaty zdunskie pod mistrzowskim okiem Janusza Wrzeczionko i autorskie spotkanie z Agnieszką Dusznik - ikonopisarką z Bukowska.

Słuchacze ULRA i mieszkańcy Woli Sękowej integrowali się przy wspólnym śpiewie i widowisku obrzędowym pt. "Zośka zielarka" w wykonaniu zespołu Graboszczanie.

Ciekawym wydarzeniem był koncert Goa Groove Musik, bieszczadzkiego etno-transowego trio. Muzycy połączyli swoje kompozycje dźwiękowe z prezentacją multimedialną nawiązującą do ważnych problemów

współczesnej rzeczywistości.

Każdego lata pamiętamy też o młodszych uczestnikach z Woli Sękowej.

Spotkania twórcze, zabawy, zajęcia parateatralne odbywały się w każdy poniedziałek wakacji. Prowadziła je instruktorka ULRA Maria Kondrad.

Nasze działania możliwe są dzięki wsparciu m.in. Narodowego Instytutu Wolności, Powiatu Sanockiego oraz Gminy Bukowsko. Obecnie tworzymy stałą grupę osób dorosłych z terenu Gminy Bukowsko chcących działać plastycznie i rękodzielniczo. Będziemy się spotykać raz w miesiącu, w czwartki.

Przy okazji może też uda się podtrzymać tradycje wspólnego śpiewu.

Zapraszamy!
Beata Woroniec
tel.662487667

Medale „Zasłużony dla Kultury Polskiej” dla członków Kapeli Ludowej Bukowianie

Tegoroczne Dożynki i Festiwal Kultury w Gminie Bukowsko były szczególnym wydarzeniem dla Kapeli Ludowej Bukowianie. W trakcie imprezy jej długoletni członkowie Anna Kusz, Małgorzata Garbowska, Henryk Pałuk, Marian Czapla oraz Józef Hnat i Edward Filipczak zostali odznaczeni medalem „Zasłużony dla Kultury Polskiej” przyznanymi przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Pan Grzegorz Nieradka reprezentujący Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego Piotra Glińskiego podkreślił zasługi Kapeli Ludowej Bukowianie i jej członków w kultywowaniu dziedzictwa ludowego regionu i promowaniu naszej tradycji przez ponad 50 lat. Medale wręczyli również europoseł Bogdan Rzońca, poseł Adam

Śnieżek, Maciej Opiłowski reprezentant Ministerstwa Kultury.

Gratulujemy odznaczonym osobom wyróżnienia oraz dziękujemy za zaangażowanie i trud wniesiony w trwanie i rozwój kapeli. Obecny członkom dziękujemy za piękny koncert i promowanie gminy Bukowsko.

Joanna Olchawa

Rozwój Uniwersytetu Ludowego w Woli Sękowej dzięki środkom z Narodowego Instytutu Wolności

W mijającym roku Uniwersytet Ludowy Rzemiosła Artystycznego zrealizował kolejny etap projektu „Rozwój i podniesienie standardu ośrodka ULRA w Woli Sękowej” w ramach Programu Wspierania Rozwoju Uniwersytetów Ludowych na lata 2020 – 2030 kierowanego przez Narodowy Instytut Wolności.

Sfinansowano przez Narodowy Instytut Wolności - Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego ze środków Programu Wspierania Rozwoju Uniwersytetów Ludowych na lata 2020-2030

W 2022 r. był to głównie remont dachu, doposażenie instalacji grzewczej, remont sal i pracowni oraz wsparcie dwuletniego kursu rękodzieła artystycznego opartego na założeniach grundwigańskiej idei kształcenia dorosłych.

Projekt realizowany od 2020 roku umożliwił modernizację siedziby ULRA; w 2021 roku przeprowadzono remont elewacji i odwodnienia, budowę ekologicznej oczyszczalni ścieków, montaż instalacji fotowoltaicznej oraz pompy ciepła. Przy budynku ULRA postawiono drewniany garaż – magazyn oraz zakupiono traktor ogrodowy. Zaopatrzone Uniwersytet w szereg materiałów i narzędzi na potrzeby realizacji kursów rękodzieła artystycznego. Wyposażono też pracownię ceramiczną i rzeźbiarską. Nowoczesna tablica interaktywna umożliwia zastosowanie wielu nowych metod pracy dydaktycznej.

Stowarzyszenie Uniwersytet Ludowy Rzemiosła Artystycz-

nego zakupiło również działkę rolną o powierzchni 41 a, w Woli Sękowej, na utworzenie salikarium – ogrodu wierzbowego i plantacji wikliny na potrzeby edukacyjne.

Projekt, przewidziany na ponad dwa lata, umożliwił wsparcie finansowania kadry administracyjnej i dydaktycznej co miało ogromne znaczenie w ostatnich, bardzo trudnych czasach zagrażających ciągłości funkcjonowania placówki.

Środki z Programu Wspierania Uniwersytetów Ludowych współfinansują również dokumentację działań związanych z ochroną dziedzictwa kulturowego - w formie filmów, prezentacji i publikacji. Placówka w Woli Sękowej, m.in. dzięki tej pomocy, stała się znanym i cenionym ośrodkiem, do którego przybywają inne nowopowstające uniwersytety ludowe, aby bardziej poznać tę wyjątkową formułę kształcenia.

Beata Woroniec

„Oczarowani Słowem, Obrazem, Melodią”

Artystyczna grupa facebookowa „Oczarowani Słowem, Obrazem, Melodią”, do której należy Pani Helena Łuszcz – Rojek rodem z Bukowska, działa od kwietnia 2020 r. Powstała zaraz po „Wielkim Zatrzymaniu” całego ziemskiego świata. Obecnie liczy ponad 1600 osób z całej Polski. Wszystkich autorów połączyła miłość do Bieszczad, a także do poezji. Grupa łączy ludzi kochających kulturę i sztukę pod każdą postacią, poczynając od poezji, poprzez muzykę, malarstwo, rzeźbę, fotografię czy rękodzieło artystyczne.

W ciągu krótkiego czasu ukazały się cztery tomiki Antologii a wśród nich w każdym są zamieszczone wiersze Pani Helenki. Na wiosnę ubiegłego roku ukazał się pierwszy tomik „Oczarowani Bieszczadem”. O pisarskim debiucie naszej Rodaczki pisałam w drugim numerze Kwartalnika ubiegłego roku. Po niespełna dwu latach dorobek pisarski wszystkich autorów został zebrany i opublikowany w kolejnych tomikach przez Wydawnictwo KryWaj.

Końcem lipca br. Towarzystwo Gimnastyczne „Sokół” w Sanoku, zorganizowało wieczór autorski Pani Helenki. Była to niepowtarzalna okazja do pro-

mości i zaprezentowania całego dorobku pisarskiego Autorki. Uczestnicy wydarzenia, a wśród nich rodzina, przyjaciele, druhny i druhowie TG „Sokół” mogli usłyszeć wiersze z wszystkich tomików: „Oczarowani Bieszczadem”, „Za tą bramą śpi Anioł Zielony”, „Z tęsknoty za miejscem kochanym” i „Tam, gdzie świątki rozmodlone”, które prezentowała i czytała Autorka. Na zakończenie usłyszeliśmy informację, że w Wydawnictwie jest już gotowy piąty tomik pt. „Bezkręsem letnich łąk oczarowani”, oraz obietnicę i plany na przyszłość, że Autorka tworzy osobisty tomik poświęcony Rodzicom i rodzinnemu Bukowsku.

ARCHIWUM HELENY ROJEK

Całą dotychczasową twórczość Pani Helenki, można zamknąć w słowie „Poezjomalowanie”. W Jej utworach, przygodzie ze słowem pisanym – jak sama to określa, zawarte są odczucia i doznania, których doświadcza na co dzień wśród prozy życia

będąc osobą niepełnosprawną. Czytając czy słuchając Jej wierszy, można nie tylko w wyobraźni namalować piękny pejzaż, przydrożną kapliczkę, uroczego Anioła, napisać muzykę, wykonać rzeźbę czy inne rękodzieło.

Halina Martowicz

Kolarze górscy znów ścigali

MARATON
MTB

24 lipca 2022 r. już po raz drugi w Bukowsku rozegrany został wyścig rowerowy Do-Met Bukowsko Maraton MTB w cyklu Maratonmtb.pl 2022. Na trzech przygotowanych profesjonalnie trasach rywalizowali zawodnicy amatorzy, miłośnicy górskiej jazdy na rowerze, z różnych stron Polski.

Wyścig rozpoczął się tradycyjnie o godz. 11:00. Na początek uczestnicy mieli do pokonania podjazd na Tokarnię, który pozwoli ustalić kto najlepiej przygotował się kondycyjnie do startu w maratonie. Po krótkim pobycie na szczycie Tokarni wszystkich czekał zjazd do Karlikowa i kolejna wspinaczka na Rzepedkę,

z zachwycającą panoramą na Beskid Niski i Bieszczady. Następnie na uczestników czekał zjazd do Płonnej i zdobywanie kolejnego szczytu w Paśmie Żurawinki, po którym zawodnicy startujący na najkrótszym dystansie zjechali do mety. Pozostali zawodnicy mieli do przejechania jeszcze pętlę do Zboisk i z powrotem, delektu-

jąc się swojskim klimatem Beskidu Niskiego. Najwytrwalsi zawodnicy na dystansie Full (najdłuższy) wykonali dodatkową pętlę i podążyli w stronę mety w Centrum Bukowska. Na wszystkich trzech dystansach Quarter ok. 32 km Half to ok. 49 km i Full to ok. 60 km, zawodnicy zagwarantowane mieli piękne górskie panoramy i niezapomniane wrażenia.

Profesjonalnie przygotowane i zabezpieczone trasy przez Pawła Adamczyka i Pawła Przybyło, pomimo trudnych

warunków pozwoliły zawodnikom bezpiecznie pokonać wszystkie trzy dystanse.

Posiłek na trasie serwowali druhowie z Młodzieżowych Drużyn Strażackich pod opieką Zofii Zarzyki i Artura Łuszcz, na mecie natomiast każdy uczestnik mógł liczyć na ciepłe danie przygotowane przez panie z KGW z Bukowska.

Ponownie ogromnie cieszą sukcesy zawodników z naszej gminy nagrodzonych w kategoriach wiekowych. Na drugim miejscu w kategorii M4 uplasował się mieszkaniec Bukowska -Czesław Łuszcz. Panie Martyna Łuszcz i jej mama Katarzyna zgarnęły laury zarówno w kategorii OPEN jak i w swoich kategoriach wiekowych. Dużym hartem ducha wykazał się również mieszkaniec naszej gminy Marek Pituch zajmując 10 miejsce w M2.

Gratulujemy wszystkim uczestnikom! Wszyscy jesteście zwycięzcami!

Kolarze uhonorowani zostali medalami będącymi częścią zębątki oraz statuetkami i szklanymi pucharami ufundowanymi przez głównego sponsora zawodów w Bukowsku firmę Do-Met Sp z.o.o p. Dominika Wyciszkievicza. Wśród zawodników na każdym dystansie rozlosowano również voucher o wartości 500 zł na

MARATON
MTB

się w gminie Bukowsko

Ogromne podziękowania należą się Pawłowi Adamczykowi z Sanockich Wyścigów Rowerowych za przygotowanie i wytyczenie trasy oraz wsparcie merytoryczne, druhom z gminnych OSP z Bukowska, Wolicy, Nadolan, Nowotańca, Zboisk, Nagórzeń, Woli Sękowej, Pobiedna za pomoc w zabezpieczeniu trasy oraz kierowaniu ruchem na drodze i na parkingu. Za gotowość niesienia pomocy medycznej dziękujemy Bieszczadzkiemu Pogotowiu Ratunkowemu oraz druhom ratownikom z OSP Niebieszczany. Dziękujemy wszystkim osobom zaangażowanym w organizację tego przedsięwzięcia za poświęcony czas na rzecz naszej gminy. Ponad 50 osób pomagało kolarzom w bezpiecznym pokonaniu trasy.

Cieszymy nas ponownie dużą frekwencją amatorów górskiej jazdy na zawodach, oraz pozytywne opinie na temat organizacji wydarzenia. Kolarze już wiedzą, że warto przyjechać do Gminy Bukowsko.

Joanna Olchawa

usługę malowania aerografem od Marka Szatkowskiego z firmy ArtGarage. Vouchery zdobyli Bartłomiej Bałut, Maciej Wójcik i Robert Albrycht.

Organizatorem imprezy było Towarzystwo Przyjaciół

Ziemi Bukowskiej w Bukowsko, Gmina Bukowsko oraz 2PM Group Pawła Przybyło.

Organizacja zawodów była możliwa dzięki firmie Do-Met Sp. z o.o. pana Dominika Wyciszkiwicza, który wsparł ini-

cyjatywę kolarskiego maratonu górskiego w naszej gminie już po raz drugi. Dzięki współpracy z firmą Do-Met Sp. z o.o. mogliśmy ponownie zaprosić miłośników kolarstwa do Gminy Bukowsko.

Awans Bukowianki Bukowsko i Cosmos Nowotaniec!!!

Końcem czerwca zostały rozegrane ostateczne mecze sezonu piłkarskiego. Dwóm drużynom z naszej gminy udało się awansować do wyższej ligi piłkarskiej. Piłkarze Cosmos Nowotaniec wywalczyli awans do 4 ligi, natomiast Bukowianka Bukowsko od przyszłego sezonu zagra w lidze 5.

Na stadionie Bukowianki Bukowsko podczas niedzielnego meczu 26 czerwca 2022 rządziła młodzież. Kolejnego hat-tricka strzelił Mateusz Pyszko, następne dwa trafienia dołożył Igor Zarzyka pewnie egzekwując rzuty karne. Szósta bramka to dzieło przedstawiciela starszej gwardii Maćka Bihuna.

„Mecz był toczony od początku pod nasze dyktando, i o ile w pierwszej połowie po szybkich dwóch bramkach nieco odpuściliśmy i daliśmy dojść gościom do głosu tak druga połowa to liczne sytuacje bramkowe dla naszej ekipy, których sporą część udało się wykorzystać” - mówią obserwatorzy. Ten sezon drużyna kończy z kompletem punktów przed własną publicznością, która okazała wielkie wsparcie swojej drużynie, licznie gromadząc się na meczach. Gratulujemy piłkarzom awansu i życzymy dalszych sukcesów w kolejnym sezonie.

FOT. KAMIL RADOŹCZAK

Zabawy Rowerowe dla dzieci w Bukowsku

Niemale emocje czekały na dzieci biorące udział w Zabawach Rowerowych Mapei Kids Race przy szkole podstawowej w Bukowsku. Tam na krętych trasach wystartowało w 4 kategoriach wiekowych ponad 50 dzieci. Rywalizacja nie była jednak najważniejszym elementem zawodów. To wspólne zabawy rowerowe miały przynieść dzieciom radość i dostarczyć niezapomnianych emocji.

Sportowa rywalizacja rozpoczęła się wyścigiem najmłodszych dzieci z rocznika 2017 i młodsze, następnie wystartowały dzieci Młodsze 6 i 7 lat (roczniki 2016 i 2015), Dzieci Starsze 8,9,10 lat (roczniki 2012, 2013, 2014) i Żaki 11 i 12 lat (roczniki 2011 i 2010).

Po zakończeniu emocjonujących wyścigów nastąpiło oficjalne wręczenie medali, dyplomów i nagród wszystkim uczestnikom na scenie. Bardzo cieszy nas udział tak licznej grupy dzieci, szczególnie z naszej gminy i ich doskonałe wyniki.

Zabawy Rowerowe dla dzieci współfinansowane były ze środków Powiatu Sandomieckiego.

Joanna Olchawa

WYRÓB SIEKIEROMŁOTÓW I KLINÓW

W 1977 roku przyjechał do mnie pracownik Zarządu Lasów Państwowych z Krosna z propozycją wyrobu siekieromłotów do prac w lesie. Nie mogłem od razu podjąć decyzji, gdyż zdawałem sobie sprawę, że nie mam oprzyrządowania do tego typu wyrobów. Wykonałem jeden młot na próbę. Stał przeciąłem w SKR w Bukowsku, otwory wywierciłem wiertarką bez posuwu automatycznego i zawiozłem do Krosna. Młot przeszedł próbę w lecie i dostałem zamówienie na większą ilość takich młotów. Zanim rozpocząłem „produkcję” zabrałem się za zrobienie potrzebnych urządzeń, Brat Cesiek wyszukał na złomowisku ramę piły do cięcia stali. Ale trzeba było nad tym „złomem” popracować zanim powstała spawana piła. Do wiercenia otworów w siekieromłotach użyłem tokarki. Sporo czasu zajęło mi wykucie ostrza siekiery, żeby powstał siekieromłot. Wykonałem też prasę do wypychania otworów na trzonek. Po prawie roku przygotowań mogliśmy wyrabiać młoty seryjnie. Wykonaną partię młotów odwoziliśmy (z synem Grzegorzem) do magazynu w Rymańowie. Miałem dużo zamówień, gdyż nie produkowano takich narzędzi do prac w lesie. Mieliśmy odbiorców z województwa wrocławskiego, krakowskiego z nawet z okolic Szczecina. Również stalowe kliny do łupania drewna miały duży popyt. W międzyczasie ulepszyłem i usprawniłem nasze maszyny. Kupiliśmy w Autosanie wiertarkę słupową, do której dorobiłem posuw i dzięki temu praca stała się łatwiejsza i szybsza. Zamówień mieliśmy tak dużo, że mimo usprawnień nie mogliśmy nadążyć. Dobra passa trwała do lat 80-tych i wraz z prywatyzacją zmniejszyło się zapotrzebowanie na nasze wyroby. (Zmieniły się warunki zatrudnienia i wyposażenia pracowników leśnych – każdy pracował własnymi narzędziami a nie firmowymi). Przybyło też producentów. Można było powiedzieć, że dotąd my (ja z synem Grzegorzem) nie mieliśmy konkurencji.

WYRÓB MOTYK

Pracowałem z synem Grzegorzem, robiliśmy dużo motyk do pielęgnacji młodego lasu. Mieliśmy na nie zbyt, bo na Podkarpaciu nikt tego nie robił. Mając 7 ha nieużytków pod zalesienie, nabraliśmy doświadczenia używając różnych motyk. Motyka musiała być wykonana z odpowiedniego materiału (resor), odpowiednio ciężka i twarda, aby przeciąć darninę czy korzenie. Pewnego razu do zakładu przyszedł klient po 10 motyk. Pokazałem mu różne motyki, aby sobie wybrał, które

bione i oczom nie wierzę, jaki szmat ugoru został skopany). W tamtych latach sprzedawało się dużo takich motyk i sprzedaje się je nadal (w małych ilościach), bo właściciele prywatnych lasów potrzebują narzędzi do pielęgnacji.

GAZYFAKACJA (1983-1989)

Po wielu trudnościach w latach 80-tych nastąpiła gazyfikacja Bukowska. Linię budowano od Sanoka. Musieliśmy ponieść największe kosz-

wewnątrz budynku). Ja byłem grupowym odcinka do SKR po Tomasza Chodakowskiego. Po zakończeniu robót, odbiór całej linii i podłączenia liczników. Nie obyło się przy tej okazji bez sytuacji komicznych. Przed podłączeniem licznika kominiarz musiał sprawdzić warunki bezpieczeństwa (komin otynkowany na strychu, właściwa wentylacja w pomieszczeniach, w których będzie się palił gaz). Grupowi umożliwili się (było nas 10-ciu) żeby „nie gościć” kominiarza długo w jednym domu, by zdążył „odebrać” domy grupowych i komitetu w jednym dniu. Plany jak to często bywa zawodzą, bo w każdym domu była butelka wódki, a kominiarz za kołnierza nie wylewał (lubił wypić). Przyszliśmy do Ceśka Pleśniarskiego (też grupowy) na „odbior” kominu i wentylacji. Była pora obiadowa. Żona Ceśka, Marysia nagotowała pierogów (był piątek) ogromna porcja, miała starczyć dla wszystkich (około 10 mężczyzn). Wielka micha pierogów pojawiła się na stole. Kominiarz przysunął tę michę do siebie i zabrał się do jedzenia. Marysia zwróciła mu uwagę, że pierogi są dla wszystkich, a on już dobrze pijany stwierdził, że taka porcja to w sam raz dla niego. Marysia ugościła nas, czym mogła (dostaliśmy chleb z masłem). Często wspominaliśmy ten odbiór gazu i tego kominiarza (bardzo tegi – kawał chłopca, pochodził z Sieniawy). Z kominiarzem tym, gdy chodził czyścić kominy zawsze były jakieś „historie”. Pewnego razu przyszedł do nas i poprosił moją matkę, aby mu usmażyła jajecznicę, bo ktoś za czyszczenie kominu zapłacił mu jajami (18 szt. – ok. 1 kg). Matka zabrała się za smażenie, ale spytała ile jajek zrobić 2 czy 3 szt. Kominiarz się obruszył - jakie 3 – wszystkie. Dla nas to był szok, gdy patrzyliśmy jak on pochłaniał te 18 jaj. Po zakończeniu prac przy gazociągu odbyła się „wiecha” – Wielka zabawa dla ponad 100 osób (grupowi, komitet, inżynierowie, projektanci, wykonawcy, władze gminy).

PRZEŻYŁEM, SŁYSZAŁEM, ZAPISAŁEM

– Wspomnienia Feliksa Pleśniarskiego z Bukowska

mu odpowiadają. Wziął do ręki jedną motykę (naszą najlepszą - wypróbowaną) i stwierdził, że się nie nadaje bo ciężka. Nikt nie będzie chciał pracować taką motyką, a u niego pracują same panie, więc potrzebuje motyk lekkich. Tłumaczyłem temu panu, że motyki te (ciężkie) są przez nas przetestowane przy pielęgnacji własnego lasu. Jednak nie dawał się przekonać. W dalszej rozmowie okazało się, że klient ten jest nadleśniczym z Brzozowa. Zapytałem go więc, jakiej siekiery użyłby do przecięcia kłosa grubości 30 cm – stwierdził, że ciężkiej. Jednak do motyk nie dał się przekonać. Jedną ciężką motykę kupił na „próbę”. Wrócił po 3-4 dniach po następne. Okazało się, że chociaż ciężka to każda pani chciała nią pracować. Po kilku miesiącach przyjechał po następną partię motyk. (Opowiadał – poszły panie z tymi motykami do lasu – wieczorem idę sprawdzić ile zostało zro-

ty ze wszystkich wiosek leżących przy trasie (Sanoczek, Markowce, Pobiedno, Wolica). W Bukowsku niektórzy mieszkańcy też stwarzali problemy, nie chcieli przystąpić do gazyfikacji. Układanie linii też nie było rzeczą prostą, bo trzeba było uzyskać od każdego gospodarza zgodę na wykopanie rowu. (Trzeba było chodzić, tłumaczyć, prosić, co kosztowało dużo trudu i nerwów (zarząd). Cała wioska podzielona była na odcinki. Każdy odcinek miał swojego grupowego, który zajmował się zbieraniem podpisów (wyrażenie zgody) tzw. deklaracje na wykonanie potrzebnych prac (rozłożenie rur na całym odcinku, wyznaczenie odcinka linii do wykopania dla dalszego odbiorcy, ułożenie pasowanych rur w wykopach, dopilnowanie zasypiania rowów po ułożeniu rur, dopilnowanie zakupu skrzynek na liczniki, pomoc przy projektowaniu instalacji

Wspomnienia

Janiny Wenc z domu Zabiega

Przed II wojną światową w Bukowsku mieszkał ziemianin pan Kazimierz Rodkiewicz herbu „KRUK”, który posiadał ziemię i lasy. Pan Rodkiewicz zatrudnił naszego Ojca Aleksandra Zabiegę jako pracownika leśnego, a teren lasów obejmował rejon wsi Tokarnia, Wola Piotrowa, aż do Zawadki. Ojciec codziennie wsiadał na konia i jechał nadzorować tego co działo się w lasach. Pan Rodkiewicz często odwiedzał naszą rodzinę, a córka Olka i Ksawery Zabiega - Wanda miała wówczas chyba 4-5 lat, lubiła pana Rodkiewicza i mówiła na niego „papa” co było śmieszne i wesołe. Wraz z wybuchem wojny, wszystko się zmieniło.

ODWIEDZINY

W latach 1943-44 na terenie wsi Bukowsko Niemcy czuli się bardzo dobrze, rządili wszystkim i wszystko sobie podporządkowali. Nas w leśniczówce odwiedzali często Niemcy i policjanci granatowi, a to po to, żeby zabrać kolejną sztukę bydła ze stajni, albo po to, żeby sprawdzić czy czasem nie przechowujemy Żydów. Granatowi przyjeżdżali częściej, aby napić się dobrej wódki- księżycówki, którą u nas w domu się pędziło. Pomagała ona załatwić wiele spraw, zwłaszcza służyła jako prezent- łapówka dla granatowych, aby ich ułagodzić, żeby nie zabierali ostatnich sztuk bydła ze stajni. Nadmieniam, że przez okres wojny zabrali bezprawnie jedenaście sztuk pięknych krów i jałówek. Czasem wódka służyła jako towar wymienny. Niestety, takie wówczas były warunki. Pamiętam jak pewnego dnia odwiedzili nas granatowi, którzy koniecznie chcieli coś wydebić od Ojca, lecz on najpierw sprawił im gościnę z dużą ilością księżycówki. Panowie srodze popili i pan Libera założył sobie wiadro ocynkowane na szyję, zaczęła śpiewać i rytmicznie bębnić we wiadro. Mimo łoskotu i bębnienia, zapamiętałam część śpiewanej przez niego piosenki, która brzmiała mniej więcej tak: „i wymierzył i wystrzelił, swej miłej do serca strzelił, ta ciemna nocka winna jest, zem ja tą zastrzelił”. Po takim przyjęciu panowie granatowi odjechali i na jakiś czas mieliśmy spokój. My dzieci musiałyśmy pomagać w różnych pracach domowych, a najgorsze było to, gdy zaszła

potrzeba mieszania brei gotującej się w ogromnym specjalnym baniaku, w którego pokrywie wmontowane było mieszadło. Tym mieszadłem trzeba było stale kręcić, żeby się breja nie przypaliła. W kuchni biło silne gorąco, które prawie parzyło po kolanach, gdyż ja musiałam stać na krześle aby dostać do mieszadła, miałam wtedy siedem lat. Nie powiem, że często tak mieszałam, bo były w rodzinie osoby starsze ode mnie, ale czasem musiałam kogoś zastąpić. Oprócz gorąca unosiła się w kuchni woń wydzielającego się alkoholu, który spływał do naczyń z miedzianych powyręczanych rurek. Trudne były czasy, ciężkie i niebezpieczne, a chciało się żyć mimo wszystko. Niemieckie przepisy były bardzo rygorystyczne dla ludzi w okupowanym naszym kraju. Za zabicie własnego utuczonego wieprzka, dla potrzeb własnej rodziny- wyżywienia nas pięciorga dzieci i rodziców- Ojcu groziła kara śmierci. Pamiętam dzień, kiedy Ojciec ze znajomym zamknęli się w oborze, a ja nie mogłam się z nim porozumieć, a bardzo chciałam, bo miałam jakąś ważną sprawę. Do obory się nie dostałam, bo panowie użyli przekonywujących argumentów, ale już nie pamiętam jakich. Oni właśnie szlachtowali w oborze wieprzka, aby mieć na swoje potrzeby, ale o tym dowiedziałam się już po wojnie. Często do nas przyjeżdżał pan Mach, który wszędzie poszukiwał Żydów, często też zaglądał niespodziewanie, a to na strych, a to do stodoły albo do komory. Żydzi przeczuwali, że dzieje się coś złego, chcieli

Aleksander Zabiega

umieścić swoje dzieci w katolickich rodzinach i uchronić je od zagłady. Często proponowali wynagrodzenie w pieniądzech lub biżuterii. Do mojego Ojca przychodziła Żydówka Penka i chciała, żeby Ojciec wziął i ukrył jej córeczkę, która była w moim wieku, była ładną szczupłą blondynką, nie posiadała rysów semickich. Ojciec nie zgodził się przyjąć dziecka tłumaczył matce dziecka, że nie może przyjąć jej córeczki dlatego, że sam ma pięcioro dzieci i wszyscy zginą jeśli szpiedzy działający na rzecz niemiecką doniosą gdzie ukrywa się żydowskie dziecko. „Kobietę nie mogę dla Ciebie zrobić tego za żadne pieniądze, chociażbym chciał. Dom mój stoi prawie w lesie i kręcą się tu stale różni ludzie. To nie jest spokojne miejsce.” Wreszcie Penka odeszła, widocznie znalazła sobie inne miejsce do przechowania córeczki, bo więcej do Ojca nie przychodziła. Lubił nas odwiedzać pan Mach, uzbrojony w pistolet w każdej chwili gotowy do strzału. Pewnego dnia był w złym humorze, wpadł duhem na podwórze, następnie po schodkach wpadł do domu i wszedł do izby, w której spały

dzieci, kazał mi wyjść z łóżka, laską poprzewracał moją pościel i zajrzał pod łóżko. Matka wystraszona namówiła mnie abym zaśpiewała panu Machowi, ale mnie rozspanej nie chciało się śpiewać. Jednak zobaczyłam, że Niemiec czeka, a twarze Rodziców są białe jak papier. Zaczęłam śpiewać piosenkę, którą nauczyła mnie moja Mama, nasza Patriotka. Piosenkę tę śpiewałam czasem w rodzinnym gronie myślałam więc, że Niemcowi się spodoba, a brzmiała ona tak:

*„Polską ja dziewczynką
Dla Polski zrodzona
Tylko dla Polaka
Będzie ze mnie żona
Synów swych wychowam
Na polskich żołnierzach
Wyuczę ich wszystkich
Ojczystych pacierzy
Niech bronią Ojczyzny
I rodzinnej strzechy
Unikając w życiu
Zbyt płoczej uciechy”*

Wszyscy zamarli, czekając na zachowanie Niemca. Niemiec bił brawo. Widocznie spodobała mu się piosenka z której nie rozumiał ani słowa. On w ogóle nie mówił po polsku, a z Ojcem porozumiewał się po niemiecku, bo Ojciec znał trochę ten język. Kiedy Mach przyjeżdżał patrzył po dzieciach i wskazując na mnie pytał czy to ta dziewczynka, która tak ładnie śpiewa. Teraz jak wspominał to wydarzenie, myślałem dlaczego los nie pchnął na drogę artystycznego życia, skoro tak dobrze poszedł mi debiut. Wracając do tematu odwiedzin, bardzo często były to odwiedziny osób nieznanymi, których przybycia nie spodziewaliśmy się, a oni przychodzili i w dzień i w nocy. Przychodzili ludzie z lasu, głodni, obdarci i zaniedbani pod względem higieny. Matka zawsze coś dla nich przygotowywała do jedzenia i jeżeli nie było nic, to szła do obory wydoiła krowę i dawała im mleko do wypicia. Pewnego razu Rodzice przeżyli strach i grozę wynikającą z sytuacji prawie tragicznej. Na strychu obory tej, w której trzymało się konie (było ich trzy) składowane było siano, pełen strych siana. Siano to Ojciec zrzucił ze strychu koniom. W ten dzień, który wspominał na strychu spało kilku Żydów. Ojciec tego dnia rano szedł zrzucić siano i równocześnie wnosił coś do jedzenia dla „lokatorów”, którzy siedzieli na strychu i zachowywali się cicho. O tym, że tam są z domowników nie wiedział nikt. Tylko Matka i Ojciec. Dzień zbliżał się już do wieczora, lokatorzy jeszcze spali, aż tu na raz usłyszeliśmy odgłos jadącego samochodu. Matka zmartwiała ze zgrozy, gdyż myślała, wręcz była pewna, że to przyjechał Mach, którego się bała. Była pewna, że gdy zobaczy u nas Żydów, powystrzela ich razem z nami. Ojciec był człowiekiem spokojnym i rozważnym, uspokajał matkę, mówiąc, że on słyszy kilka samochodów, nie jeden na co Matka początkowo nie zwróciła uwagi. A więc jeżeli jedzie więcej samochodów to nie jedzie Mach, tylko cała sfera chyba na jakąś obławę na Wolę Sękową. I tak faktycznie było. Ta wizyta nas ominęła. Lokatorzy wynieśli się do lasu swoimi ścieżkami. Przeżyty strach i zdenerwowanie nie pozwoliły Rodzicom długo zasnąć. Po pewnym czasie odwiedził nas znajomy Ojca z Bukowska pan Michał Stawarczyk, wujek mojego przyszłego szwagra Tadeusza i opowiedział o tragicznych wydarzeniach w Bukowsku w ostatnich dniach. Niemcy aresztowali wszystkich Żydów, których zastali w domach, wyprowadzili ich pod bramę za wieś pod las, na tzw. okopisko i wszystkich rozstrzelali. Żydzidzi idący na śmierć darli i wyrzucali posiadane pieniądze. Ci którzy patrzyli na ten bezkarny mord żalowali tych ludzi, a inni także żalowali zielonych darty dolarów amerykańskich, których strzępy roznosił wiatr. Kiedy wojna z Niemcami się skończyła i nasze strony od Niemców zostały uwolnione, mieliśmy znowu inne wizyty.

Korekta Henryk Pałuk

Figura Matki Bożej na terenie Ośrodka Caritas w Zboiskach

Najświętsza Pani

Z dala od gwaru współczesnego

Świata w czarownej okolicy

Stoi figura Najświętszej Pani

Podobna do majowej jutrzynki

Ciesz oczy i serca raduje,

Tu człowiek podąży,

Gdy się napracuje.

W nadmiarze udręki

Gdy wszystko zawodzi

Tu człowiek najczęściej

W to miejsce przychodzi.

Gdy na nieboskłonie

Słońce się dopali

W cieniu wiekowych drzew,

Matce się użali.

I płyną z niebios

modlitwy bez słów

gdy gwiazdki migocą,

gdy księżyc now.

Zabliźniają się rany

Znikną udręki

W tym sanktuarium

Najświętszej Pani.

Odwieczna wiara w nieustającą opiekę Maryi, oraz wdzięczność za jej orędownictwo za nami, przyczyniły się do powstania niezliczonych kapliczek sławiących jej dobroć.

Na wzgórzu w miejscu starego zamczyska z 1412 r. zburzonego przez wojska Rakoczego w 1657 r., wtulona w konary wiekowych drzew stoi przepiękna figura Matki Bożej.

Powstała z inicjatywy sióstr służebniczek NPM pod wodzą siostry Antoniny, przy wydatnej pomocy miejscowych wiernych w latach 80-tych. W roku 1984 z niższych zniwelowanych fortyfikacji, została przeniesiona na wyższe wały ziemne.

Figura nakryta jest czterospadowym daszkiem z gontu, który podtrzymują drewniane słupy. Całość ogrodzona jest kamiennym murem. Do figury prowadzi też ścieżka i schody kamienne.

Pod figurą szczególnie w miesiącu maryjnym gromadzi się licznie młodzież oazyjna, oraz miejscowi na modlitwę. To miejsce od lat tworzy niepowtarzalny klimat. Tu można odpocząć od zgiełku oderwać się od kłopotów, zaczerpnąć świeżego powietrza wśród śpiewu ptaków. Jest to oaza ciszy i spokoju.

Opr. Zdzisław Bednarczyk

Gazociąg w Strachocinie połączył Polskę i Słowację

Premier Polski Mateusz Morawiecki oraz premier Słowacji Eduard Heger zainaugurowali działanie nowego połączenia gazowego między oboma państwami. Uruchomione połączenie gazowe stanowi ważny element Korytarza Gazowego Północ-Południe, który wzmocni bezpieczeństwo surowcowe obu państw.

Tracą ważność karty pojazdów. Koniec z nalepkami na szybę.

Z dniem 4 września br. karta pojazdu i jej wtórnik, wydane na podstawie dotychczasowych przepisów, straciły ważność i stały się bezużyteczne. Ww. dokumenty będzie można zwrócić w Starostwie Powiatowym w Sanoku lub zatrzymać na pamiątkę. Podobnie nalepki kontrolne z przedniej szyby pojazdu przeszły do historii. Naklejki można zdjąć lub zostawić.

INFORMACJE Z REGIONU

Badania genetyczne dla dzieci w Sanoku

Poradnia neurologiczna dla dzieci w sanockim szpitalu umożliwia wykonywanie badań genetycznych WES, które są refundowane w ramach NFZ. Badania pomagają zdiagnozować przyczyny autyzmu, padaczki, dystrofii mięśniowych czy niepełnosprawności intelektualnej.

Dotychczas badania można było wykonać tylko komercyjnie w laboratoriach genetycznych.

Popiersie ks. Peszkowskiego

W 104 rocznicę urodzin księdza Zdzisława Peszkowskiego, na Placu Harcerskim w Sanoku zostało odsłonięte i poświęcone popiersie Kapelana Rodzin Katyńskich. Ks. Zdzisław Peszkowski zmarł w 2007 r. Był niezłomnym Kapłanem, patriotą, świadkiem prawdy o Katyniu, inspiratorem wielu społecznych działań upamiętniających prawdę historyczną. Od zawsze związany z Sanokiem.

Jasionka punktem ewakuacyjnym ukraińskich pacjentów

W podrzeszowskiej Jasionce otwarto Medevac Hub, który będzie służył do ewakuacji medycznej pacjentów z Ukrainy. Ich dalsze leczenie odbywać się będzie w państwach Unii Europejskiej. Do tej pory ewakuowano już ponad 1143 osób do szpitali w 18 krajach Europy.

Pocisk artyleryjski

We Wzdowie podczas prowadzonych prac ziemnych na jednej z posesji, znaleziono pocisk. Ustalono, że jest to pocisk artyleryjski, kaliber 85 mm, najprawdopodobniej z czasów II wojny światowej.

Jezioro Solińskie wysycha

Niski poziom wody w jeziorze był przyczyną, że w wielu miejscach Jeziora Solińskiego woda zniknęła zupełnie. Zaczumowane przy małych przystaniach łódzie osiadły na wyschniętej ziemi, prom nie przeprowadzał turystów na wyspę w Polańczyku. Tak niski poziom wody w zbiorniku odnotowano w 2003 i 2011 roku.

190 lat Autosanu

Należący do Polskiej Grupy Zbrojeniowej Autosan obchodzi w tym roku swoje 190 urodziny. Przez blisko dwa stulecia przyczynia się do rozwoju polskiej motoryzacji.

Najwyższa jodła w Polsce w naszym regionie

Palma pierwszeństwa należy do jodły pospolitej rosnącej w Nadleśnictwie Ustrzyki Dolne w leśnictwie Krościenko, w wydzielaniu leśnym 54g. Jodła ma wysokość 51,4 m, obwód 412 cm i 131 cm pierśnicy, a wyrasta kilkanaście metrów ponad otaczający ją starodrzew bukowo-jodłowy. Liczy sobie ponad 200 lat.

Mieszkańcy Podkarpacia mają najmniej długów!

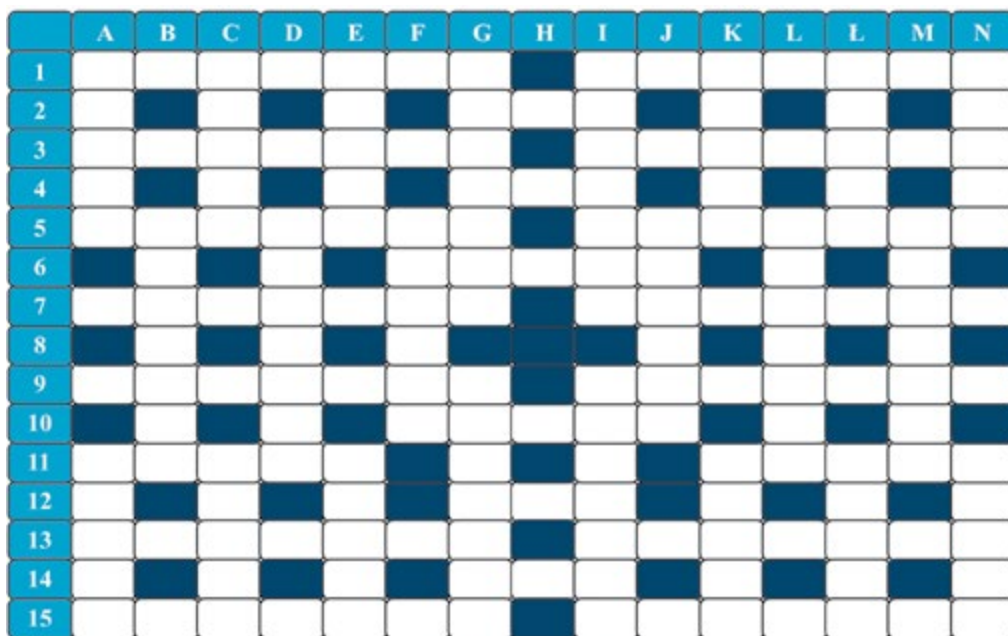
W najnowszym Rankingu Rzetelności Konsumentów przygotowanym wspólnie przez Krajowy Rejestr Długów i Rzetelną Firmę, mieszkańcy Podkarpacia i Podlasia okazali się uczciwi, sumienni i unikający długów. Najgorzej z terminowym regulowaniem zobowiązań finansowych radzą sobie mieszkańcy Kujawsko-Pomorskiego i Dolnego Śląska.

UWAGA! Sms z prośbą o dopłatę za prąd?

Bądźmy ostrożni. Jeżeli widzimy pod wiadomością jakiegokolwiek nieznanego linka nie otwierajmy go, bo narażamy się na zainfekowanie telefonu złośliwym oprogramowaniem lub niekontrolowanym przesyłaniem informacji z naszego telefonu. Zachowajmy czujność.

Maria Ambicka

KRZYŻÓWKA NR 70

POZIOMO

1A przymusowe świadczenie pieniężne	9A kapelusz męski o twardym, półkolistym denku
1I krótka, kłująca broń biała	9I człowiek skory do okazywania swych uczuć, myśli
2G ślad po odciętych gałęziach	10F wybrany prezydent do momentu zaprzysiężenia
3A np. twarda powłoka okrywająca ciało niektórych zwierząt	11A przyrząd do wabienia zwierzyny
3I cecha właściwa danemu przedmiotowi	11K tylna część nogi pomiędzy kolanem a stopą
4G towarzysz w skrócie	12G rzeka w Anglii lub księżyc Saturna
5A dostarczenie towarów	13A kolor brązowy z rudym odcieniem lub drzewo liściaste
5I owady pasożytnicze	13I bezzwrotna pomoc finansowa
6F otoczka, osłonka, cienka powłoka	14G największe miasto na Mazurach
7A kruszący materiał wybuchowy	15A porównywał treść jednakowo brzmiących aktów
7I człowiek nie wierzący w Boga	15I stan w USA

PIONOWO

- A1** instynkt, skłonność
A11 śpiew
B5 epos grecki Homera
C1 oskarżenie, zwykle tajne
C11 długi drąg drewniany z żelaznym okuciem z ostrzem i hakiem
D5 sery otrzymywane z kwaśnego, ograniczonego mleka lub szczyt w Gorcach
E1 zdenerwowanie przed publicznym wystąpieniem lub egzaminem
E11 kocica, samica kota
F5 wtłoczenie w coś, zagłębienie gwoźdźcia w ścianie
G1 zewnętrzny wygląd jakiegoś przedmiotu, zarys
G9 dęty instrument drewniany
I1 miasto k. Krakowa
I9 wkładana np. do buta w celu izolacji, wypełnienia wnętrza
J5 minerał bezbarwny lub biały, tworzący się jako osad w słonych jeziorach
K1 odkryta, płaska część budynku, otoczona balustradą
K11 kawałek tkaniny lub skóry, użyty do zakrycia dziurawego miejsca
L5 wyzwiska, można nimi kogoś „obrzucić”
L1 najwyższa wydma Mierzei Helskiej
L11 letni domek mieszkańców miast
M5 zatonał w swoim pierwszym rejsie z Southampton do Nowego Jorku
N1 najwyższe pasmo w łańcuchu Karpat
N11 imię żeńskie

HENRYK PALUK

Kącik czytelnika – polecane przez Gminną Bibliotekę Publiczną

„Skazana” to wstrząsająca opowieść z najcięższego w Polsce więzienia dla kobiet. Zakład Karny nr 1 dla Kobiet w Grudziądzu jest jak Alcatraz. Jego mury skrywają tajemnice, które zwykle nie przedostają się do świata wolnych ludzi. Wiele spośród

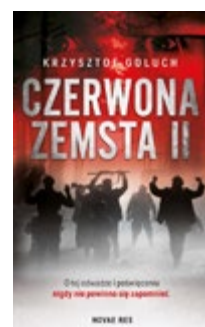
osadzonych tam kobiet znamy z pierwszych stron gazet. Jaki los spotkał za więziennymi murami matkę małej Madzi z Sosnowca czy siostrę Bernadettę ze Zgromadzenia Boromeuszek?. Jak traktowane są „dziecioboje” i czy to dobrze być księżniczką na zamku?. Co to znaczy trafić na „dźwięki” lub do „świńskiego transportu?”. Czy za kratami możliwe są burzliwe romanse?. Narratorka najnowszej książki Ewy Ornackiej i jej rozmówczynią jest Beata Krygier, skazana prawniczka, która niegdyś sama wydawała wyroki w imieniu Rzeczypospolitej, a potem sama trafiła do więzienia.

„Córka generała” to najnowsza powieść Magdaleny Witkiewicz inspirowana prawdziwymi wydarzeniami. Każdy w Wolnym Mieście Gdańsku czuje, że wojna wisi w powietrzu. Jednak myśli Andrzeja Tapera zaprzęta coś zupełnie innego – jest z wzajemnością zako-

chany w Elise, córce emerytowanego niemieckiego generała, zafascynowanego Hitlerem i jego ideologią. Generał von Hummel, który nie akceptuje relacji córki z Polakiem, robi wszystko, by chronić swoją rodzinę, nawet jeśli miałby stanąć na drodze wielkiemu uczuciu. Jak potoczą się losy Elise?. Czy Andrzej zdradzi miłość swojego życia?. Jak wojenna zawierucha wpłynie na los zakochanych i czy przyjaciele będą w stanie wypełnić pustkę w sercu Andrzeja?.

Ta powieść o miłości, starciu i bólu przypomina smutną prawdę, że w życiu nic nie jest dane raz na zawsze.

„Czerwona zemsta 2” to drugi tom powieści opartej na kanwie prawdziwych wydarzeń. Rok 1945. Lasy Lubelszczyzny. Oddział partyzantów AK pod dowództwem Mariana Bernacjaka „Orlika” walczy

o wolną Polskę w coraz bardziej zmieniającym się świecie. Na przeszkodzie stają nie tylko panoszący się w kraju sowiecy komuniści. Do bratobójczej walki z Polakami skuszonymi przez nową władzę dochodzi niemal na każdym kroku. Tymczasem dla Sowietów kluczową sprawą staje się wytropienie Emilki Komarnickiej, ośmioletniej dziewczynki, która jest kluczem do odnalezienia ukrytego archiwum. To historia o odwadze i poświęceniu dla Ojczyzny życia tych, którzy nigdy się nie poddali. **Zenon Rakoczy**

GMINA BUKOWSKO
UNIWERSYTET SAMORZĄDNOŚCI

PSZCZELARZU I ROLNIKU
DOŁĄCZ DO NAS!

WÓJT GMINY BUKOWSKO ZAPRASZA NA

KONFERENCJĘ PSZCZELARSKĄ

"PSZCZOŁY - NADZIEJA NA JUTRO"

16
PAŹDZIERNIKA
2022

GODZ. 14:00

DOM LUDOWY W BUKOWSKU

W PROGRAMIE:

- WYKŁAD "GOSPODARSTWA PASIECZNE W ZMIENIAJĄCYCH SIĘ WARUNKACH EKOSYSTEMU" - TOMASZ KĘDZIORA
WYKŁADOWCA TECHNIKUM PSZCZELARSKIEGO W PSZCZELEJ WOLI
- KONKURSY Z ATRAKCYJNYMI NAGRODAMI OD FIRMY
WYRÓB SPRZĘTU PASIECZNEGO BABIK-SABAT S.C
- STOISKA DEGUSTACYJNE REGIONALNYCH PSZCZELARZY

PODKARPACKIE
przestrzeń otwarta

Zadanie realizowane w 2022 roku w ramach Podkarpackiego Programu Odnowy Wsi
na lata 2021-2025 na realizację II etapu koncepcji „Uniwersytet Samorządności”